

KTTO liderlerin 'Güven Artırıcı Önlemlere' ilişkin kararlarını değerlendirdi

Cumhurbaşkanımız Sayın Mustafa Akıncı ile Kıbrıslı Rum lider Nikos Anastasiadis arasında gerçekleştirilen görüşmede Kıbrıs adası üzerindeki yaşamı kolaylaştıracak ve iki halk arasındaki ilişkileri geliştirecek kararlar alınmış olması tarafımızdan büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

■22'de

Ticaret Dairesi, 2018 yılını kapsayan ihracat ve ithalat raporunu yayımladı

KKTC'nin 2018 Yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ihracatı, 91.2 milyon dolar, toplam ithalatı 1 milyar 570 milyon dolar olarak gerçekleşti

■20'de

1958
Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Turkish Cypriot Chamber of Commerce

Ekonomi

Şubat / 2019

SİYASİ ZAFERLER
EKONOMİK ZAFERLERLE
TAÇLANDIRILMAZSA
BİR MANA İFADE ETMEZ

B. Akıncı

Bu gazete Kıbrıs Türk Ticaret Odası yayınıdır Ücretsizdir

KTTO heyeti, İstanbul Ticaret Odası'nı ziyaret etti ve ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdi

■ Turgay Deniz başkanlığındaki Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) heyeti, İstanbul'da İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç ile görüştü. İki başkan görüşmede daha etkili işbirliği

ihtiyacını vurguladı. Bir günlük ziyaret programı çerçevesinde İstanbul'da bulunan Kıbrıs Türk Ticaret Odası heyeti, İstanbul Ticaret Odası'nı ziyaret etti.

■2'de

Ticaret Odası, İstanbul Valisi ile İTÜ Arı Teknokent'i ziyaret etti

Turgay Deniz başkanlığındaki Kıbrıs Türk Ticaret Odası heyeti, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya'yı ziyaret etti. KTTO heyeti ayrıca, İstanbul Teknik Üniversitesi'ne ait Arı Teknokent'i ziyaret ederek çalışma sistemi

hakkında da bilgi aldı. Vali Yerlikaya'yı ziyarette konuşan KTTO Başkanı Turgay Deniz, Türkiye ile ilişkilere verdikleri önemi vurguladı ve İstanbul'un Kıbrıslı Türkler için "dünyaya açılan kapı" olduğunu belirtti.

■3'de

Ticaret Odası ve Kıbrıslı Dostlar bir arada

İstanbul temaslarında bulunan Kıbrıs Türk Ticaret Odası heyeti, 'Kıbrıslı Dostlar' grubu ile görüştü. KTTO heyeti, büyük çoğunluğu İstanbul'da olmak üzere, ülkelerinden uzakta yaşayan Kıbrıslı Türklerin oluşturduğu Kıbrıslı Dostlar grubu ile kaynaşmak ve iş temaslarında bulunmak üzere yemekli toplantıda bir araya geldi.

■7'de

Yeşil Hat Tüzüğü değerlendirildi

■8'de

"Devrim niteliğinde uygulama hayata geçiyor"

Kuzey Kıbrıs Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği Başkanı ve Gold Insurance Direktörü Ülker Fahri Ekonomi'ye sigortacılık sektöründeki son gelişmeleri aktardı. Fahri, devrim niteliğinde uygulamaların hayata geçeceğini belirtti.

■6'da

"Her şey hazırdır. Hazır olmayan bürokrasinin hantallığıdır!"

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Meclis Üyesi, Dağlı Sigorta Direktörü Ersan Dağlı, sektör ve sorunlar üzerine görüşlerini Ekonomi'ye aktardı.

■9'da

"Plansız yaşamın bedelini ödüyoruz"

Kıbrıs Türk İnşaat Müteahhitleri Birliği Başkanı Cafer Gürcafer son zamanlarda sıklıkla gündeme gelen emirname konusunda uzlaşma sağlandığını ve katılımcı bireylerle birçok konunun görüşüldüğünü ifade etti.

■14'de

KTTO heyeti, İstanbul Ticaret Odası'nı ziyaret etti ve ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdi

Daha etkili işbirliği arayışı

Turgay Deniz başkanlığındaki Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) heyeti, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç ile görüştü. İki başkan görüşmede daha etkili işbirliği ihtiyacını vurguladı.

hacmini artırabileceklerini belirtti. Avdagiç, ikili iş görüşmelerinin önemli olduğunu belirterek önümüzdeki dönemde iki oda arasındaki işbirliğinin bu temelde gelişmesi gerektiğinin altını çizdi.

Bir günlük ziyaret programı çerçevesinde İstanbul'da bulunan Kıbrıs Türk Ticaret Odası heyeti, İstanbul Ticaret Odası'nı ziyaret etti. KTTO Başkanı Turgay Deniz, İTO Başkanı Şekib Avdagiç'in de katıldığı görüşmede, karşılıklılık temelinde iş insanları arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesine ihtiyaç olduğunu belirtti.

KTTO heyetinde bulunan iş insanları, İTO'nun davet ettiği iş insanları ile ikili işbirliği olanaklarını da görüştüler.

İstanbul'da bulunan Kıbrıs Türk Ticaret Odası heyeti ayrıca, Tayvan Dış Ticareti Geliştirme Konseyi İstanbul ofisi tarafından yapılan sunumu dinledi.

Tayvanlı görevliler Kıbrıslı Türk iş insanlarına Tayvan'daki ticari kapasiteyi ve bu kapasiteden nasıl yararlanabileceklerini anlattılar.

Avdagiç de bu görüşe katıldığını belirterek, iki odanın daha ileri düzeyde işbirliği yaparak iş insanlarının önünü açabileceklerini ve ticaret

Ticaret Odası, İstanbul Valisi ile İTÜ Arı Teknokent'i ziyaret etti

Turgay Deniz başkanlığındaki Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) heyeti, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya'yı ziyaret etti.

KTTO heyeti daha sonra İstanbul Teknik Üniversitesi'ne ait Arı Teknokent'i ziyaret ederek çalışma sistemi hakkında bilgi aldı.

Vali Yerlikaya'yı ziyarette konuşan KTTO Başkanı Turgay Deniz, Türkiye ile ilişkilere verdikleri önemi vurguladı ve İstanbul'un Kıbrıslı Türkler için "dünyaya açılan kapı" olduğunu belirtti. Vali Yerlikaya ise KKTC'nin Türkiye için

önemini anlatarak iş insanlarının KKTC'ye daha fazla yatırım yapması gerektiğinin altını çizdi.

İstanbul Teknik Üniversitesi'ne ait Arı Teknokent'i ziyaret eden KTTO heyetine ise yaratıcı fikirlere dayalı iş geliştirme olanakları ve süreçleri hakkında bilgi verildi.

Oda Başkanı Turgay Deniz, inceleme ve sunumlar sonrasında yaptığı konuşmada KKTC'de yatırımlarını sürdüren İTÜ'nün Kuzey Kıbrıs'ta Teknokent yatırımını da erken zamanda gerçekleştirilmesini arzu ettiklerini belirtti.

KTTO Yönetim Kurulu Üyesi Varer, Türkiye & KKTC Yatırım ve İşbirliği Konferansı'nda konuştu:

Handikapları aşacak yatırım teşviklerine ihtiyacımız var

Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO), Türkiye & KKTC Yatırım ve İşbirliği Konferansı'na katıldı. KTTO Yönetim Kurulu Üyesi Vargın Varer, Kuzey Kıbrıs'ın handikaplarını aşacak yatırım teşvik sistemlerinin oluşturulması gerektiğinin altını çizdi.

Türkiye & KKTC Yatırım ve İşbirliği Konferansı, Türkiye İşkadınları Derneği ile Doğu Akdeniz Politika Derneği işbirliğiyle, 28 Şubat Perşembe günü Merit Premium Royal Hotel'de düzenlendi.

Konferansa panelist olarak katılan KTTO YK Üyesi Varer, KKTC'de sürdürülebilir bir yatırımın sağlanması için neler yapılması gerektiğine dair sunum gerçekleştirdi.

Kuzey Kıbrıs'ın yüksek büyüme hızına ulaştıracak düzeyde altyapıya sahip olmadığını belirten Varer, kamu yatırımlarının artması

gerektiğine ve altyapının güçlendirilmesi gerektiğine işaret etti.

Varer, ülkeye yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı iş insanlarının bürokraside çok sayıda sıkıntı ile karşılaştığını ifade etti.

Bunlara ek olarak; ülkedeki yatırım teşvik sisteminin bugünkü haliyle dünyada yapılandan çok farklı olmadığını belirten Varer, bu sistemin özellikle içinde bulunduğumuz koşullarda yatırımcı için cazip olmadığını söyledi.

Varer, yapılması gereken yatırım teşvik sisteminin, KKTC'nin handikaplarını aşacak, yatırımcının riskini öngörecek, daha cesur ve daha ileriye adım atılacak biçimde hazırlanması gerektiğini vurguladı. Bunun yanında, ekonomik büyümeden en fazla yararı görececek olan Kıbrıs Türk toplumunun, daha fazla yatırımcı dostu olması gerektiğine dikkat çekti.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Kıbrıs Türk Otelciler Birliği, KIB-TEK çalışanları ile imzalanan toplu iş sözleşmesi hakkında ortak açıklama yaptı

"Halk Ekonomik Sorunlar ve Yüksek Elektrik Faturaları Altında Ezilirken Kıb-Tek'in Yeni Menfaatler Dağıtması Büyük Bir Sorumsuzluk Örneğidir"

Ülkemizde önemli bir ekonomik darboğaz yaşanıyor. Türk Lirası'nın yabancı paralar karşısındaki dalgalanması durulmuş olmasına karşın, ekonomik sorunların aşılamadığı herkesin malumudur.

Ülkemizdeki elektrik fiyatlarının yüksekliğini ve bunun hane halkının yaşamı ile mal ve hizmet üretimini ciddi şekilde tehdit ettiğini hepimiz yaşayarak görmekteyiz. Özellikle içinden geçmekte olduğumuz kış aylarında pek çok aile elektrik faturalarını ödeyemeyecek duruma gelmiştir.

İçinde bulunduğumuz ekonomik sorunlara çare bulunamaz ve elektrik fiyatlarını düşürmek konusunda hiçbir önlem alınmazken, Kıb-Tek çalışanları ile imzalanan toplu iş sözleşmesi sonunda kurumun yeni mali yükler altına sokulması kabul edilemez bir sorumsuzluktur. Kıb-Tek çalışanlarının bu kurumdan elde ettikleri menfaatler, başka

herhangi bir kamu ve özel sektör kuruluşundan elde edilemeyecek kadar yüksektir ve bunun elektrik fiyatlarına yansımaları kaçınılmazdır. Bu durumda Kıb-Tek'in personel harcamalarını artırmayı değil, azaltmayı düşünmesi bir zorunluluk olduğu halde Kıb-Tek'in personel giderlerinde sağlanacak tek kuruşluk bir artış bile kabul edilebilir değildir.

Bu artışlar değerlendirilirken, Kıb-Tek'in her kuruluşun yapması gerektiği gibi yatırımlarını zamanında yapamadığı ve hatta varlığını devam ettirebilmek için sürekli olarak yüksek faiz ile borçlandığı da unutulmamalıdır. Bu durumdaki bir kurumun, bu şekilde menfaat dağıtması, elbette kabul edilebilir değildir. Ülkemize ve insanımıza elektrik enerjisi sağlamakla görevlendirilmiş olan bu kurumun elde ettiği ayrıcalığı halkımıza karşı kullanmak konusunda hiçbir sınır tanımadığı bu vesile ile bir kez daha kanıtlanmış olmaktadır.

Bütün bu gerçekler, Kıb-Tek'in personel harcamalarını artırmayı değil, azaltmayı düşünmesinin bir zorunluluk olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca elektrik alanında yapılması gereken reformların ne denli acil olduğu bu gelişme ile bir kez daha kanıtlanmıştır.

Bu durum, bu alanda yapılması gereken reformların ne denli acil olduğunun yeni bir göstergesi olarak değerlendirilmeli; hükümet elektrik enerjisi üretimi ve dağıtımını olanaklarını çeşitlendirmek ve bu alanda mümkün olduğu oranda rekabet sağlamak için gerekli düzenlemeleri acil olarak gündemine almalıdır.

**Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Kıbrıs Türk Sanayi Odası
Kıbrıs Türk Otelciler Birliği**

80 aya varan ödeme koşulları ile
yepyeni bir fırsat sizleri bekliyor!!

170.000£'tan
Başlayan Fiyatlar
150m²

5.000£ hediye
çeki ve

5 parça beyaz
eşya bizden

Noyanlar Group
of Companies
since 1973

0392 444 60 60

ASBUZU TİC. ŞTİ. LTD.

HURDACILIK & MADENCİLİK
İTHALAT & İHRACAT

Üzeyir ALTUNDAŞ
Direktör

HURDA ALIM-SATIM

0 533 834 51 51

İKİNCİ EL YEDEK PARÇA SATIŞI

Merkez: Haspolat Sanayi Bölgesi No:5 -Lefkoşa
Şube: SerbestBölge Mağusa Limanı -Gazimağusa
Web: www.asbuzu.com E-mail: uzeyir@asbuzu.com

Tel:0 392 233 57 95
Fax:0 392 233 54 75
GSM: 0533 834 51 51

Ticari ilişkiler geliştirilecek

Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO), Kuzey Kıbrıs'ın ticari ilişkilerini geliştirmek ve Kıbrıs sorununa ilişkin görüşlerini paylaşmak amacıyla Avrupa Birliği üyesi ülkeler nezdinde girişimler yapmaya devam ediyor. KTTO Başkanı Turgay Deniz, geçtiğimiz günlerde odayı ziyaret eden Fransa Lefkoşa Büyükelçisi Rene Troccaz'a Kıbrıs Türk ekonomisi ve Kıbrıs sorunu hakkında bilgi verirken, Almanya Büyükelçiliği'ne yaptığı ziyarette de Almanya Lefkoşa Büyükelçisi Franz

Joseph Kremp ile benzer konulara ilişkin görüşlerini paylaştı.

KTTO Başkanı Deniz, Kıbrıs sorununa çözüm bulunması ve sorun devam ederken ticari ilişkilerin geliştirilmesi arzusunda olduklarını, bunun için neler yapılması gerektiğine ilişkin görüşlerini ilgili olabilecek bütün devletlerin yetkilileri ile paylaşmaya önem verdiklerini belirterek bu ziyaret ve görüşmelerine devam edeceklerini açıkladı.

Akdeniz İhracatçı Birlikleri, Oda'yı ziyaret etti

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkan Vekili Semral Erel, Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tarık Ciğer ve beraberindeki heyeti kabul etti.

İş Geliştirme Uzmanı Şükran Özerdem'in de yer aldığı toplantıda, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında gerçekleşen yapı malzemesi alanında ticari iş birliklerini artırmak ve ileride gerçekleşmesi mümkün iş olanakları konularında fikir alışverişinde bulunuldu.

GiAD'dan KTTO'ya ziyaret

Genç İşadamları Derneği, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nı ziyaret etti. GiAD Başkanı Uğur Ergün ve Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından KTTO Başkanı Turgay Deniz'e ziyaret gerçekleştirildi.

KTTO Genel Sekreteri Aysun Önet İleri'nin de hazır bulunduğu toplantıda, iş insanları arasında geliştirilmesi gereken karşılıklı işbirlikleri üzerine değerlendirmeler yapıldı.

Ticaret Odası ve Kıbrıs Dostlar bir arada

İstanbul temalarında bulunan Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) heyeti, 'Kıbrıslı Dostlar' grubu ile görüştü.

KTTO heyeti, büyük çoğunluğu İstanbul'da olmak üzere, ülkelerinden uzakta yaşayan Kıbrıslı Türklerin oluşturduğu Kıbrıslı Dostlar grubu ile kaynaşmak ve iş

temalarında bulunmak üzere yemekli toplantıda bir araya geldi.

Düzenlenen yemekli toplantıda, İstanbul Başkonsolosu Fahri Yönlüer ile İstanbul Teknik Üniversitesi KKTC Rektörü Ercan Kahya da yer aldı. Toplantıda, KKTC'deki gelişmeler konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

Yeşil Hat Tüzüğü değerlendirildi

Radyo Havadis ve Havadis Web TV'nin ortak yayınında Kulis Programına konuk olan KTTO Ticaret Geliştirme Uzmanı İzzet Adiloğlu, Yeşil Hat Tüzüğü üzerinden ticaret ve ambargolara ilişkin ezber bozan açıklamalar yaptı

ASLOLAN STANDART: Adiloğlu: AB standartlarında ve makul fiyatta üretilen ürünün önüne hiçbir engel konulamaz. AsloLAN kalite, standart ve rekabet edebilir bir fiyattır. Bu çerçevede üretilen ürün, Mersin gümrüğünden de sorunsuz geçer

YILLIK HACİM: Adiloğlu: Yeşil Hat ticareti 15-20 kalem malın üzerinden dönüyor. Yıllık hacmi ortalama 4,5 milyon Euro. Güney'e 1,5 milyon Euro'luk plastik ürünleri, 900 bin Euro'luk taze balık satılıyor. Bunu inşaat ürünleri ile atıklar takip ediyor

PSİKOLOJİK SINIR: Adiloğlu: Yeşil Hat Tüzüğü üzerinden Güney'e ağırlıklı olarak sanayi tipi ürünler satılıyor. Ancak perakende sektöründe bunu görmüyoruz. Güney'deki iç siyasi hareketler psikoloji engeli körüklüyor

YENİ YÖNTEM: Adiloğlu: Yeşil Hat Tüzüğü üzerinden yapılan ticaret artık rutine girdi ancak bu hacim potansiyeli yansıtmıyor. Bazı Rum iş insanları şimdi hammaddeyi kuzeye getirip üretimi burada yaptırmanın yolunu arıyor, bu konuda odaya danışıyor

Melek ARABACIOĞLU

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Ticaret Geliştirme Uzmanı İzzet Adiloğlu Radyo Havadis ve Havadis Wep TV'de ortak yayınında Kulis Programına konuk olarak Melek Arabacıoğlu'nun Yeşil Hat Tüzüğü'ne ilişkin sorularını yanıtladı.

İzzet Adiloğlu, Güney ile Kuzey arasında 15-20 kalem malın ticarete konu olduğunu ve Yeşil Hat Tüzüğü üzerinden gerçekleştirilen ticarete yıllık ortalama 4,5 milyon Euro'luk bir ekonomik hacmin var olduğunu anlattı. Adiloğlu, Güney'e en çok 1,5 milyon Euro'luk hacimle plastik ürünlerin satıldığını bunu, 900 bin Euro ile taze balık ve ardından da inşaat ürünleri ile atıkların takip ettiğini anlattı.

Patates gibi belli kriterleri olmayan ürünlerin kişiler tarafından özellikle döviz krizi sonrası talep görmesinin iç ekonomiyi hareketlendirdiğini ve bunun da sevindirici olduğunu belirten Adiloğlu, bu alışverişlerin psikolojik engelin aşılması için umut teşkil ettiğini söyledi.

"İşlenmiş ürünler yerli üretim olması halinde Yeşil Hat Tüzüğü kapsamında"

İşlenmiş ürünlerin Yeşil Hat Tüzüğüne takılması konusuna açıklık getiren Adiloğlu, yerli üretim olması halinde işlenmiş ürünlerin Yeşil Hat Tüzüğü kapsamında olduğunu ancak Rum tarafından kaynaklanan bir sorundan dolayı bu ürünlerin ihracatının engellendiğini belirtti. "Kuzey'de üretilen nar Güney'e geçebilir ama nar suyu geçemiyor. Aynı konu zeytin için de geçerlidir. Zeytin, zeytin olarak geçebilir ama zeytinyağı olarak geçemiyor" diyen Adiloğlu, Rum tarafının bunun için öne sürdüğü gerekçenin AB gıda mevzuatı konusundaki standartları olduğunu kaydetti. Adiloğlu, Rum Yönetimi'nin Kuzey'deki standartların çok yeterli olmadığı iddiasıyla "halk sağlığını koruma" gerekçesiyle bu tür ürünlerin Güney'e geçişini engellediğini

kaydetti. İşlenmiş gıda konusunun uzun süredir KTTO'nun da gündeminde olduğunu ifade eden Adiloğlu, muhataplarıyla yaptıkları görüşmelerde bunun önünün açılmasında bir engel olmadığını, taze balık ve patatesteki gibi bir mekanizmanın kurulması durumunda bu ürünlerin satılabileceğini kaydetti.

"4.5 milyon Euro'luk ticari hacim tamamen güvene dayalıdır"

İşlenmiş gıdaların Güney'deki raflarda yer alamamasının en önemli nedeninin psikolojik engeller olduğuna dikkati çeken Adiloğlu, "şu anda sınırdan ağırlıklı olarak sanayi tipi ürünler geçiyor ancak perakende sektöründe bunu görmüyoruz. İç siyasi hareketler psikoloji engeli körüklüyor" dedi. Güney ile Kuzey arasında yürütülen yıllık 4.5 milyon Euro'luk ticaretin tamamen karşılıklı güvene dayalı bir yapı olduğunu belirten Adiloğlu, bunun bardağın dolu tarafı olduğunu söyledi. Adiloğlu, "Sorun bir anlaşmazlık durumunda her iki tarafın da başvurulabileceği herhangi bir mekanizmanın bulunmamasıdır" dedi.

"Güney'deki iş insanları ham maddeyi Kuzey'e getirerek üretim yapmanın yolunu arıyor"

Yeşil Hat Tüzüğü üzerinden yapılan ticaretin artık bir rutine girmesini olumluluk olarak değerlendiren Adiloğlu, sistemin kurulması ve denetimler konusunda ilk zamanlara göre oldukça büyük yol kat edildiğini belirtti. Adiloğlu, bu hacmin potansiyeli yansıtmadığını belirterek ülkemizdeki dövizin etkilerinin Güney'deki iş insanlarının dikkatini çektiğini anlattı. Bu kişilerin artık hammaddeyi Kuzey'e getirerek üretim yapmanın yollarını aradığını da ifade eden Adiloğlu, birçok iş insanının bu konuda odaya danıştığını söyledi.

"Güney ile ticaret düşünen üreticiler ilk önce KTTO ile temasa geçsin"

Güney ile ticaret yapmayı düşünen üreticilerin ilk önce KTTO ile temasa geçmesini öneren Adiloğlu, bu hedefte üreticilere her türlü desteği vermeye hazır olduklarını belirtti. Adiloğlu, ticareti yapılacak ürünün tüzüğe uygunluğu konusunda kendilerine her türlü değerlendirme, bilgilendirme ve hizmeti verdiklerini, yerli ürünü belgelendirme konusunda da üreticilere gerekli desteği vermeye hazır olduklarını ifade etti. Yeşil Hat Tüzüğü kapsamında ürününü satmak isteyen üreticinin bu bilgi ve desteğe KTTO'ya üye olmadan da ulaşabileceğini belirten Adiloğlu, bunun kamusal bir görevleri olduğunu kaydetti.

"Yeşil hat tüzüğü gıdada standartlaşmaya vesile oldu"

Yeşil Hat Tüzüğü ilk yürürlüğe girdiğinde yapılan denetimlerde üreticilerin yaşanan olumsuz geri dönüşler sonrası eksikliklerini giderme çabası içine girdiğini anlatan Adiloğlu, bunun da üretimde kaliteyi yükselttiğini kaydetti. Adiloğlu, üreticilerin ürettikleri ürünlerin standardının yükselmesiyle birlikte tüzüğe takılmadan Güney'e geçebildiğini gördüğünü bunun da motivasyonu artırdığını söyledi.

AB standartlarında ve makul fiyatta üretim

AB standartlarında ve makul fiyatta üretilen ürünün önüne hiçbir engel konulamayacağını da kaydeden Adiloğlu, "Asıl olan kalite, standart ve fiyattır" dedi.

Direk Ticaret Tüzüğü'nün şuan rafta beklediğini belirten Adiloğlu, Rum tarafının AB üyesi olmasıyla birlikte Direk Ticaret Tüzüğü'nün rafta bekletilmediğini ve devreye girmesinin engellediğini söyledi.

Direk Ticaret Tüzüğü'nü KTTO olarak çok önemsediklerini ve Yeşil Hat Tüzüğü'nün tamamlayıcısı olarak gördüklerini belirten Adiloğlu, bunun olması gereken bir düzenleme olduğunu ve KTTO ile Güney'deki muhatapları arasında da siyasi liderler arasında da gündeme getirdiklerini belirterek bıkmadan usanmadan bu konunun takipçisi olacaklarını söyledi.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Meclis Üyesi, Dağlı Sigorta Direktörü Ersan Dağlı, sektör ve sorunlar üzerine görüşlerini Ekonomi'ye aktardı.

“Her şey hazırdır. Hazır olmayan bürokrasinin hantallığıdır!”

ERSAN DAĞLI

Dağlı Sigorta Direktörü

Ülkemizin öncü kuruluşlarından biri olan Dağlı Sigorta, son yıllarda teknolojinin ilerlemesi ile sigortacılık sektöründe fark yaratan çalışmalara imza attı. Dağlı Sigorta direktörü Ersan Dağlı ile sektör üzerine konuştuk..

“KKTC'nin ilk sigorta şirketiyiz”

Dağlı Sigorta nasıl doğdu?

Dağlı ailesi sigortacılığa 1967 yılında başladı. Tabii o dönem sigorta şirketi yoktu. Bir acente faaliyeydi. Türkiye Sigorta sektörünün büyük şirketlerinden bir tanesinin bayisi olarak, bu faaliyeti babam Mustafa Dağlı başlattı. 1981 yılına kadar tek başına devam etti. Abim Ufuk Dağlı, 1981-1982 yıllarında, Ankara'da sigortacılık eğitimini tamamlayıp askerliğini de yaptıktan sonra şirketin içerisinde faaliyet göstermeye başladı. Faaliyeti 1989 yılına kadar devam etti. Sonra ben geldim ve şirketimizde meslek hayatımı sürdürmeme kararımı verdim.

Söz sahibi olacağımız, müşterimizle bire bir yetkili olabileceğimiz bir şey istedim. O dönemin en büyük sigorta şirketlerinden bir tanesi Ziraat Bankası'nın iştiraki Başak Sigorta isimli bir şirket vardı. Bu şirketin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) faaliyeti yoktu. Girişimlerim sonucunda bu firmayla gidip gördüm. Onların da KKTC faaliyetlerini artırma noktasında bir politikaları vardı. Tam da birbirine uyumlu bir şekilde hem benim

talebim, hem de onların KKTC faaliyetlerini artırma isteği noktasında buluştuk ve protokolümüzü imzaladık.

“17 yıldır deneyimli bir şirket olarak faaliyetlerimizi sürdürüyoruz”

Bu aile 1990 yılında tam yetkili Başak Sigorta Anonim Şirketi'nin KKTC mümessili olarak faaliyete başladı. 1996 yılında bir yasa değişikliği ile ilk defa KKTC'de bir sigorta şirketinin kuruluşu gerçekleşti. Altını çizmek isterim ki bu yasanın mimarı, dönemin Maliye Bakanı Sayın Salih Coşar'dır.

1996 yılında KKTC Başak Sigorta Müdürlüğü'ne Şube Müdürü olarak atandım. Bu faaliyetimizi de 2001 yılına kadar sürdürdük. O yıl bir karar alarak Şube Müdürlüğü'nden ayrılarak, yerel bir sigorta şirketi kurulmasını yönünde girişim başlattım. Yönetim Kurulu da bana destek verdi. Dağlı Sigorta Şirketi olarak müracaatımızı verdik ve o dönem kurulan 15. sigorta şirketi olarak görevimize başladık. Başak Sigorta'nın da temsilciliğini iade ettik. Ben de şirketimin Yönetim Kurulu tarafından Yönetim Kurulu Başkanlığı'na atandım. 2001 yılından da bugüne kadar 17 yıldır genç ancak deneyimli bir sigorta şirketi olarak faaliyetimizi 32 şirket içerisinde ilk 10 sigorta şirketi arasında yürütmekteyiz.

Bankacılık sektöründe bir parayı bir yerden bir yere yatırırken internet üzerinden yapıyorsunuz ve doküman neredeyse yok gibidir. Sigortacılık sektöründe henüz bu uygulama yoktur. E-poliçeyi yapamıyoruz. E-fatura uygulaması henüz yok. Yazılımın yapıldığını söylüyorlar ama henüz uygulama yok.

“Online sigortacılıkta Kuzey Kıbrıs'ta tekiz”

Dağlı Sigorta sektöründe bir adım önde olan bir sigorta şirkettir. Dağlı Sigorta 2018 yılından itibaren aynı kararlılıkla devam ediyor. Dağlı Sigorta, 4.0'ı slogan olarak belirledi. Biliyorsunuz “4.0” tüm dünyada endüstri çağrıştıran uygulayan ve endüstrinin de 4. döneme yani dijitalleşmeye geçişini gösteren, dünyada bu şekilde bilinen bir uygulamadır. Dağlı Sigorta da 4.0'ı benimsedi.

Dağlı Sigorta kullananlar, www.daglisigorta.com'dan tüm bilgilerini görüntüleyebilir.

Müşterilerimiz dijital ortamda, tüm poliçe ödemelerini, varsa taksit geriliklerini, varsa hasar fotoğraflarını da görüntüleyebilecek noktadadır. Şunu da söylemeliyim ki, Kuzey Kıbrıs'ta bunu sadece Dağlı Sigorta müşterileri kullanabilmektedir. Bunu övünerek söylüyorum, çünkü şu an bu çalışmayla sektörde tekiz.

“Dünyada bir siber saldırı söz konusudur. Datalara saldırıyorlar. Bizim artık şirketlerimizin datasını bu tür siber ve teknolojik risklere karşı sigorta ettirmemiz şarttır. Fakat sigorta şirketlerinin malesef datası yoktur.”

“Sigorta sektörü, 450 milyon Türk Lirası hacmi olan bir sektördür”

Sigortacılık sektöründeki gelişmelerden bahsederseniz?

Sigorta sektörü, 2018 rakamları henüz kesinleşmemekle birlikte, 450 milyon liralık bir piyasa hacmi olan bir sektördür. 32 sigorta şirketi faaliyet göstermektedir. 1 tane reasürans şirketi kuruldu. Bir de Sigorta ve Reasürans Sigorta Şirketler Birliği kuruldu. Ben de yönetim kurulu üyesiyim. Şu an en çok gündemimizde olan sektörümüzü geleceğe hazırlamaktır. En önemli konu mevcut yasa ve tüzüklerin ülkemizde çok eski yıllarda yazılmış olmasıdır. Her şey kâğıt, defter ve evrak üzerine kuruldu.

“E-poliçeyi yapamıyoruz. E-fatura uygulaması henüz yok”

“Ülkedeki en büyük açıklardan birisi de Aktüer'dir. Bu alanda 2 gencimizin eğitim masraflarını karşılıyorruz”

Eğitim konusunda neler söylemek istersiniz?

Ülkemizde 20'nin üzerinde üniversite var. Sigortacılık eğitimi veren ise sanırım sadece Doğu Akdeniz Üniversitesi'dir ve bölüm İngilizce eğitim diliyle olarak faaliyet göstermektedir. Sigortacılık, bankacılık ve finans bölümü üzerinden okutulmaktadır. Üniversite eğitim sisteminde bunu bir eksiklik olarak görüyorum ve yeterli değildir. Bu yıl DAÜ ile bir çalışma başlattık. Aktüer bölümü açıldı. Bir olayın ihtimalini ve mali sonuçlarını değerlendirmek için istatistiksel teknikleri ve matematiksel becerileri kullanan kişiye verilen mesleki unvan olan Aktüer, sigortacılıkta en önemli insan

Dağlı sigorta olarak online sigortacılıkta Kuzey Kıbrıs'ta tekiz. Dağlı Sigorta kullanıcıları, www.daglisigorta.com'dan tüm bilgilerini görüntüleyebilir.

kaynaklarındandır. Aktüer mesleği sigorta sisteminde birlikte çalışan ve birbirini tamamlayan mesleklerdir. Bu alanda 2 gencimizin eğitim masraflarını karşılamak üzere burs verdik. Bu gençlerimizi aktüer mesleğine kazandırmak istiyoruz. Aktüersiz çalışmaması gereken bir sigorta endüstrisi böylelikle hayat bulacak. Hayat ve sağlık sigortası işine girmek istiyoruz. Mutlaka bu ürünün fiyatlandırmasını açığa çıkarmak için aktüere ihtiyaç vardır ve ülkede böyle bir şey yok. Bu ülkemizin de büyük bir açığıdır. Tabii ki böyle bir şeyin hayata geçebilmesi için öncelikle 4 yıl eğitimden geçilmesi gerekmektedir.

“Birçok şeyi iyi düşünüyor, kadro eksikliğinden dolayı yapamıyoruz”

Birlik çatısı altında verilen dersler vardır ancak yeterli midir diye sorarsanız yeterli değildir. Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) ile görüşmelerimiz var. Türkiye eğitimde çok başarılıdır ve bize her türlü desteği verebileceklerini söylüyorlar. Ancak bunu bir türlü hayata geçiremiyoruz. Bu ülkedeki en büyük sorun, birçok şeyi çok iyi düşünüyoruz, yapmak istiyoruz ancak kadro eksikliğinden ya da zaman yetersizliğinden dolayı bu nimetlerden yararlanamıyoruz.

Her şeyi ülkeye de bağlamamak gerekmektedir. Şirketler de bu eğitimlere personel göndermiyor, zaman ve bütçe ayırmıyor. Sektör böyle kendi etrafında dönüp duruyor.

Dünyaya baktığımız zaman çok hızlı değişimler yaşanmaktadır. Ülkemiz dünya ile paralel olan değişimi gerçekleştirilemiyor. Bürokraside de, devlette de geride kalıyoruz.

“Bankacılık sektöründe dünyada hangi işlemler yapılıyorsa KKTC’de de aynı işlemler yapılıyor”

Her zaman söylediğim bir şey vardır. Bankacılık sektörüne hayranım ve imreniyorum. Hem insan kaynaklarını yönünden, hem de çağa ayak uydurmak bakımından paralel ilerliyor. Yani şu anda bir İngiliz bankasında bir Fransız bankasında ne varsa aynı şekilde buradaki bankalarda da vardır. Bankacılık sektöründe dünyada hangi işlemler yapılıyorsa KKTC’de de aynı işlemler yapılıyor.

Sigortacılık sektörüne baktığımız zaman ise ülkemizde böyle bir şey göremiyorum. Şunu da eklemek istiyorum. Dünyada bir siber saldırı

söz konusudur. Datalara saldırıyorlar. Bizim artık şirketlerimizin datasını bu tür siber ve teknolojik risklere karşı sigorta ettirmemiz şarttır. Fakat sigorta şirketlerinin malesef datası yoktur. Bankacılık sektöründe bu vardır. Bizim artık siber risklere odaklanmamız lazımdır. Yapacak o kadar çok şey vardır ki, dünya yenileniyor ve biz olmamız gereken yerde değiliz.

Sigorta şirketlerinin farklılığı var mı?

Elbette vardır. Örneğin Dağlı Sigorta için az önce ortaya koyduğum “4.0” özellikli sigorta şirketi yoktur. Hala bundan çok uzakta olan sigorta şirketlerimiz var. Dünyada sadece araba sigortası yapan sigortalara iyi gözle bakılmaz. Artık dünya ileriye gidiyor. Artık dünyada hayat sigortası olmayan bireyler göremezsiniz. Bizim bunlara konsantre olmamız lazımdır.

Mesela bir otele gidiyorsunuz hasta oluyorsunuz veya düşüp kalıyorsunuz. Bunun bir sigortası olması gerekir. Otellerimizin sorumluluk sigortalarının geniş limitlerle olması lazımdır. Maalesef dünya sigortacılığı ile paralel gelişmeyi başaramıyoruz.

“Devlet bürokrasisi hızlı değil, hızlı netice alamıyoruz”

Buradaki eleştiri sadece sigorta şirketlerine değil, kusurun yarısı bizde yarısı da devlettedir. Ben Ersan Dağlı olarak bu konuları siyasiler ve bağlı bulunduğumuz kurumlarla paylaşıyorum. Konuyu Meclis Başkanı’na da aktardık. Dedik ki “Sigorta sektörünü çağa uygun hale getirelim”. Ama görüyorsunuz ki Meclis komitelerinde yasa yapmak o kadar zor ki, Genel Kurul’a bunu taşımak o kadar zor ki anlatamam! Bugün sigorta sektöründe çok büyük bir fırsat var. Meclis Başkanı, Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı bizim için bir fırsattır. Tümünü biliyor ve bakın en önemlisi Ekonomi, Maliye Bütçe ve Plan Komitesi Başkanı ve Komite Üyeleri Sayın Fikri Toros başkanlığındaki heyet her türlü pozisyonu ve dönüşümü sağlayacağımız yasayı yapmaya hazır. Ben hala şikâyet ediyorum. Bir yerde bir hata var. Devlet bürokrasisi hızlı değil. Hızlı netice alamıyoruz.

Tüzük hızlı bir biçimde savcılığa gönderilip, savcılıktan görüş alınıp, Bakanlar Kurulu’na gitmesi, oradan Meclis’e gitmesi, Meclis Alt Komitesi’ne gitmesi ve görüşülmesi, Genel Kurul’a gitmesi ve onaylanması, Cumhurbaşkanı tarafından imza edilmesi... Bu kadar

uzun prosedür olmaz, olamaz. Ben böyle bir yavaşlığı asla kabul etmem. Sadece hükümet de değil, bizim sektörden bir yasa gittiğinde muhalefet de evet demeli. Bu fırsatları kullanmamız lazım.

Her şey hazır, hazır olmayan siyasetin, bürokrasinin hantallığı! Para Kambiyo Dairesi'nde 1 kelimelik değişikliği yapmak 2 seneye mal oluyor. Böyle bir dünya olamaz. Biz bunlara mı vakit harcayacağız yoksa dünyaya mı ayak uyduracağız!

“Sektör geleceğine sahip çıkıyor”

Bir eleştiri de kendi sektörüme yapmak isterim. Türkiye’de bir çalıştay yapılıyor. Sektörden gidecek adam sayısı bir elin parmakların yarısı kadardır. Sektör geleceğine sahip çıkıyor. Bir kişiyle ne kadar yol alacaksınız?

Herkesi Ersan Dağlı arar... Yok mu bu sektörde 20 tane Ersan Dağlı? Gidelim hep beraber bakalım yaparlar mı yapmazlar mı? Ben bu çalıştayla

2 kişiyle gidip, katıldığım zaman demeyecekler mi nerede ülkenizdeki bu sektörün geri kalanları? Bu ülke bizim. Bizim bunları yapmamız lazım.

“Kıbrıs Türk Ticaret Odası dünyada, rahatlıkla muhatap alınabilecek çok değerli bir kurumdur”

Kıbrıs Türk Ticaret Odası bu ülkenin en önemli, dünyadaki her türlü kapıyı açabilecek, bütün dünyada saygınlığı olan, rahatlıkla muhatap alınabilecek çok değerli bir kurumdur.

Kıbrıs Türk Ticaret Odamıza göz bebeğimiz gibi bakmamız gerekir. KTTO, Cumhurbaşkanlığı'ndan sonra her türlü kapının açılabilirliğini, siyaset dünyası nezdinde muhatap kabul edilir.

Turgay Deniz gidip Brüksel’de veya Londra’da ya da Washington’da da elini masaya vurabilir. Çünkü bilinen, kayıtlarda bulunan bir kişilik ve kurumdur. KTTO’sunun 2004 ruhunu kaybetmemesini diliyorum.

CHINA BAZAAR

Alışveriş keyfini, bizimle çıkartın!

Porselen, Hediye Eşya,
Züccaciye, Oyuncak,
Elektronik gereçler, Tekstil, Giyim,
Ayakkabı ve bir çok yeni çeşitlerimizle
HALKIMIZIN HİZMETİNDEYİZ...

Lefkoşa

Girne
Karakum

Girne
Karaoğlanoğlu

Mağusa

Şht. Gzt. Hasan Tahsin Cad.
No:70 - Lefkoşa
(0392) 223 81 32 / 33

Karaoğlanoğlu, Girne
(0548) 840 16 40

Girne Çatalköy Yolu
Karakum Çıkışı, Girne
(0533) 826 15 50

Şht. İbrahim Hasan Sok.
Ayluka Bölgesi, Gazimağusa
(0392) 366 79 40 / 41

chinabazaarcyprus@gmail.com
www.chinabazaarcyprus.com
China Bazaar Kıbrıs

365 GÜN TATİLİ YAŞAMAYA HAZIR MISINIZ?

YATIRIM VE TATİL İÇİN KUZEY KIBRIS SİZİ ÇAĞIRIYOR...

🏠 Salamis Yolu, Muharrem Döveç Apt. Gazimağusa / KKTC

☎ 0 392 444 05 15 ✉ info@doveconstruction.com 🌐 www.doveconstruction.com

DÖVEC
GROUP OF COMPANIES

GRUNDFOS

BB **BARIS**
bobinaj

GRUNDFOS KKTC YETKILI SERVİSİ

Tel : 0 - 542 - 884 06 62
barisbobinaj@hotmail.com

Adres: BÜYÜK SANAYİ BÖLGESİ 3.CADDE NO:4 AYLUKA MAĞUSA
Telefon: 0542 884 06 62
E-Mail: barisbobinaj@hotmail.com - Web: www.barisbobinaj.com

Kıbrıs Türk İnşaat Mütahhitleri Birliği Başkanı Cafer Gürcafer, son zamanlarda sıklıkla gündeme gelen emirname konusunda uzlaşi sağlandığını ve katılımcı bireylerle birçok konunun görüşüldüğünü ifade etti.

CAFER GÜRCAFER

Kıbrıs Türk İnşaat Mütahhitleri Birliği Başkanı

Kıbrıs Türk İnşaat Mütahhitleri Birliği Başkanı Cafer Gürcafer, plansız yaşamın bedelini ödüyoruz diyerek, Güney Kıbrıs'ta hazırlanan Lefkoşa İmar Planı'nın ülkemizde yürütülen İmar Planı ile karşılaştırdıklarını belirterek, bu iki İmar Planı'nın farklılıklarını ortaya koyduklarını vurguladı.

Emirnameler olaylı bir şekilde gündeme geldi. Emirnamelerle birçok mütahhit zarar gördüğünü iddia etti ama bazı kesim de mütahhitlerin önceden bazı yerlerin emirnameye gireceğini bildiği halde aldığını ve sattığını bu şekilde ticaret yaptığını iddia etti. Peki, gelen süreci değerlendirir misiniz?

Tüm bu yaşananların hepsi doğrudur. Yaklaşık 15 yıldır emirnamelerden herkes ve biz de şikâyet ediyoruz. Biz, bu emirnamelerle yönetilmek istemediğimize dair sürekli olarak serzenişte bulunuyoruz. 15 yıldır da aynı şeyleri söylüyoruz. Fakat ilk kez bu tartışmalar bizi doğru noktaya götürüyor. Aslında ülkede yaşanan kaosun nedeni plansız yaşamış olmanın bedelidir.

Eğitimde yaşadığımız kaos da, turizmde yaşadığımız olay da, kamuda ve inşaatla yaşadığımız olaylarda öyledir. Bu da plansız olmamızın bedelidir. Biz, planlı yaşama

"Plansız yaşamın bedelini ödüyoruz"

geçmek istiyorduk. Fakat, göstermelik planlar yapmayalım. İmar planı; tam kapsamlı sosyal ekonomik kalkınmayı içeren, sektörel bazda strateji planları ortaya koyan geleceği planlamaktır.

Sonradan yapılan imar planının şehirlere ne katkısı olacaktır? Çoğu yapılaşmanın tamamlandığını düşünürsek, nasıl bir çalışma yürütüldüğü zaman halkın yararına olacaktır?

Yapılaşma hiçbir zaman tamamlanmaz. Yani siz geleceği planlarsınız. 30 - 40 sene sonrayı planlarsınız. Sizden sonraki kuşaklara doğru bir zemin bırakırsınız. Bakın bizim babalarımız dedelerimiz bize doğru bir zemin bırakmadıkları için biz bunu tartışıyoruz. Eğer 1980 yılında Girne ile ilgili hazırlanan imar planı geçmiş olsaydı, biz bugün bu tartışma ve sıkıntıları yaşıyor olmazdık.

İnsanoğlu var oldukça şehirdeki ihtiyaç da devam edecektir. Dolayısıyla bugünü planlamak zordur ama yarını planlamak kolaydır. Biz bu durumda sadece kendimizi düşünmeyeceğiz. Kendimiz için ihtiyaç duyduğumuz yeşil alanları düşünerek birşey yaratamayız. Ama bir fidan dikebilirsek 40 sene sonra çocuklarımız onları bulacaklar. O gün de 40 sene önce bu fidanları diken atalarımız vardı diye bizlere dua edecekler.

"100 sene önce planlanmış mahalleler var"

Londra'nın içerisindeki mahalleler 100 sene önce planlanmış mahallelerdir. Ama sanki 100 sene sonra sanayi devriminin olacağını, kaldırımlara ihtiyaç duyulacağını, nüfusun artacağını düşünerek yapmışlar. Dolayısıyla bizim de geleceği düşünerek bunları yapmamız gerekir.

Bunu planlarken de yalnızca binaların yüksekliği veya alçaklığı düşünülmemelidir. Örneğin biz, bir bütün şeklinde iskele'yi, Yeniboğaziçi'ni ve Mağusa'yı planlıyoruz.

Ayrıca tesisleri nereye olacak, yeşil alanlar ne olacak, hastane ihtiyacı 30 sene sonrasını düşünerek mi tasarlanacak, turizm ne olacak, Yeniboğaziçi Belediyesi Cittaslow üyesidir ve içerisinde yaşayan insanlar nasıl geçinecek, evlerine nasıl eklemek götürecekler, Mağusa'nın Surlarıçesi nasıl olacak, üniversitelerin bölgede etkisi ne olacak gibi konuların önceden planlanıp, tartışılıp belli bir proje çerçevesinde yapılması gerekir.

Ancak ülkemizdeki emirnameler; şurada şu kadar kat olsun, şurada şu bina olsun, burada bu bina olmasın diye siyasetçinin iki dudağı arasına hapsedilebilir veya onun talimatıyla değişebilir.

Şehircilik ve Planlama Dairesi Müdürü siyasilerin ısrarıyla bir gecede emirname geçildiğini savundu. Böyle bir şey mümkün mü?

Bunun olmaması gerekir ama maalesef olabiliyor. Şu anda biz bir ilki yaşıyoruz. Emirnameler ile ilgili kitlesel toplantılara katılıyoruz. İskele ve Mağusa bölgesinde her belediyenin düzenlediği bilgilendirme toplantıları oluyor. Yoğun bir katılım var. Üniversitelerimiz olabildiğince aktif bir biçimde işin içerisinde. Dernekler, iş insanları da var. 50'nin üzerinde kişi bu toplantılara katılıyor.

Bölge insanı kendi geleceğine sahip çıkmalıdır. Kentlerimizi öyle bir planlayalım ki yurt dışından gelen birisi o planı alıp baktığı zaman planın içerisinde 20 yıllık bir istikrar görsün. O planın içerisinde bir araziye 1 ya da 8 kat imar hakkı veriyorsak, 20 yıl boyunca o kural orada geçerli olsun. Hâlbuki emirnamede her şey iki dudak arasındadır. Bu yüzden imar planlarının uygulanmasını istiyoruz.

"Yasakçı zihniyetten kurtulmalıyız"

İçişleri Bakanı ile bir uzlaşi sağlandı mı?

Sorunları karşılıklı tartışarak çözdük. Çalışmalarımız da gayet iyi gidiyor. Biz onların eksik taraflarını söyledik, onlar bizim eksik taraflarımızı söyledi. Biz öz eleştirimizi yaptık, onlar öz eleştirilerini yaptılar. Ama madem ki bu ülkede yaşayan kendi çocuklarımızın geleceği için bir yol arıyoruz, bir doğru etrafında toplanacağız.

Bireysel menfaatin peşinde koşmamalıyız. Bu ülke için doğru olanı yapacağız. Yasakçı zihniyetten kurtulacağız. Biz de bu kadar zaman "ben bu yasağı koydum" anlayışı vardı. Bu ülke için bazı yasaklar koyabilirsiniz ama verdiğiniz zararı da karşılamalısınız. Devlet olmanın zorunluluğu budur.

"Lefkoşa Rum tarafı ile Lefkoşa Türk tarafı imar planını karşılaştırıyor"

Lefkoşa Rum tarafının imar planını Türkçe'ye çevirip karşılaştırıyoruz. Orada imar hakkı devri vardır. Lefkoşa Surlarıçesi'nde bir mülkünüz olduğunu düşünün. Bu ev sizin malınız ama bu evin de tarihi eser olduğunu düşünün. 100 veya 150 yıllık bir evdir.

Dolayısıyla sizin bu evi yıkmanız yasaktır. Güney'de olsanız evin imar hakkını başka yere devredebilirsiniz veya kullanabilirsiniz. Siz bu malda bir gelir elde ettiğiniz için o tarihi dokuya da sahip çıkıyorsunuz. Bu size bir külfet değildir, bu bir toplumsal faydadır. Ancak bizde böyle bir şey yok. Bizde her geçen gün bina sayısı azalıyor. Yasak

olmasına rağmen bile bile yıkıyorlar. Biz bu binalara zarar vermek yerine, bu binalardan nasıl kar elde edebiliriz düşüncesini güdmeliyiz.

“İmar Planı sürecinde bütün bunlar tartışılacaktır”

Diğer bir konu ise yüksek kat izinleridir. Örneğin imar size 8 ya da 10 kata kadar izin veriyor. Siz isterseniz 30 kat yapabilirsiniz ancak 8 katın üzerinde her kat için belediyeye belli bir miktar ödeme zorunluluğu getiriyor. O işten müteahhit 2 milyon dolar bir kazanç elde ediyorsa, bir bakıyorsunuz belediyeye de 2 milyon dolar ödemek zorunda kalıyorsunuz. Ama belediye o bölge içerisinde elde ettiği geliri de nerelerde kullanabileceği maddeleri vardır. Belediye o parayı istediği gibi kullanamaz. Bunun hapislik cezası vardır. Ya çok katlı otopark ya da yürüyüş yolları yapmak için kullanılabilir.

Başka yere kullanılması halinde 10 yıla kadar hapis cezası vardır. Aslında bunlar bizim hep eksikliklerimizdir. İşte İmar Planı sürecinde bütün bunlar tartışılacaktır.

“Bakanın davranışı kabul edilir bir yaklaşım değildir”

Özel sektörü desteklemek amacı ile Çalışma Bakanı özel sektör çalışanlarına 750 TL teşvik veriyor. Bu konuda tepkileriniz oldu. Peki nedir bu konudaki düşünceleriniz?

Sayın Bakanın tavrını yanlış buluyorum. Bu yaklaşım toplumu bölmeye, kutuplara ayırmaya, bundan da siyasi getirim elde etmeye yönelik yaklaşımdır. Kabul edilebilir bir yaklaşım değildir.

Bu ülkenin sendikaları da, işverenleri de, siyasi partileri de bizimdir. Her geçen gün toplum olarak azalıyoruz. Birbirimize kenetlenmeye ihtiyacımız var. Bunları bir yuvarlak masanın etrafında toplayıp da tartıştırmak ve bundan doğru bir sentez çıkarmak görevi Sayın Bakan'ındır.

Sayın Bakan bunu yapmak yerine bir kesim tarafından alkışlanmayı ve takdir edilmeyi kabul etmiştir. Ancak bundan bir kazanç elde etmeyeceğiz. Bu kısır tartışmalar bizi hiçbir yere götürmeyecektir.

Bunun doğru olup olmadığını işveren örgütleri ve sendikalar bir araya gelerek, bir odanın içerisinde kapanıp günlerce tartıştıktan sonra ortaya çıkan sonuçla öğreneceğiz. Yerli istihdamı artırmayı, ülke ekonomisini büyütmeyi, borçları kapatmayı, popülizm yapmamayı, bütün bunları bir odanın içerisinde günlerce konuşacağız.

Kısa bir süre için popüler olmayı başarabilirsiniz ancak insanlar sizi seçti ve bir takım beklentileri var, ama siz o amaca da hizmet etmiyorsunuz. Artık toplum olarak o kadar kötü bir noktaya geldik ki popülizme zerre kadar tahammülümüz yoktur. Bundan 30 yıl önce popülizm yapan bir siyasetçi belki bugünkü kadar günah işlemiyordu.

Bir örnek vermek isterim. Emirname konusu bizi hükümetle karşı karşıya getirdi ve biz bir masanın etrafında toplandık. Sayın Başbakan'a dedim ki: “Eğer biz bu ülke insanı isek, bu ülkeyi seviyorsak ve bu ülkenin geleceğini düşünüyorsak bir saatte anlaşacağız, yok eğer kendi menfaatlerimizin peşinde koşturuyorsak bu da deşifre olacaktır.”

Dediğim gibi bir saate anlaştık. Aynı duruşu Çalışma Bakanı da yapar ve bizi sendikalarla bir araya getirip, konuyu masaya yatırırsa popülizm yapan sendikaları da popülizm yapan işveren örgütlerini de görmüş olacağız. Onlar da toplumun nazarında deşifre olsunlar istiyoruz. Eğer bu ülkenin geleceği ile ilgili doğruyu arıyorsak, bunu bulacağız. Ancak

böyle kutuplaşma yaparsak bir yere varamayız.

“Ön izinle yabancı işçi getirilmesi de durduruldu. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?”

Bu da düşüncesizce atılmış bir adımdır. Bizim eskiden beri bir çalışmamız var. Bu ülke içerisinde kaçak olarak faaliyet gösteren işçiler var ancak bu işçilerin nasıl kaçığa düştükleriyle ilgili Bakanlığın herhangi bir fikri yok. Bizim istediğimiz bu insanların kayıt altına alınabilmesine olanak sağlanması. Bir çalışma yapalım ve bu çalışmayı yaptıktan sonra gerçek anlamda iş gücü ihtiyacı nedir bunu bulalım.

Bu çalışmaya göre de ihtiyaç duyulursa bu insanların ön izinle gelmesine izin verelim. Bu konuda anlaşma yapıp bir karar almamıza rağmen Sayın Bakan bunu kalkıp, sanki inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmalar kötü çocuk o da bir öğretmen gibi bizi cezalandırıp, bu uygulamayı durdurdum dedi. Bu doğru bir hareket değil.

“İş güvenliği için birçok inşaat denetlendi. Ölüm oldu. Ancak bugün baktığımız zaman birçok inşaat firmasının iş güvenliğine uymadığı görülmektedir. Bu yönde bir ihbar alıyor musunuz?”

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bizim yaptıklarımızın 10'da 1'ini yapmış olsaydı bugün bütün sorunlar çözülmüş olurdu.

Yaptığımız tavsiyelerin 10'da 1'i dikkate alınsaydı bu sorunlar da çözülmüş olurdu. Elimizi uzattığımız zaman tutulsaydı bu sorunlar ortadan kalkardı. Bu popülizmdir. Bu konuda hükümetin bu sorunu çözmek gibi bir irade ortaya koyduğunu veya bir proje ürettiğini görmedim. Çok iyi niyetli bir Bakan ve çalışanlar var ancak bu işler iyi niyetle olmaz. Bu işler çalışmak ve çok çalışmakla olacak şeylerdir. Sayın Bakan böyle gazetelere ve televizyonlara beyanat vermekle İş Sağlığı ve Güvenliği hususundaki sorunları ortadan kaldıramaz. Biz sürekli çalıştay yapıyoruz. Bir önceki hükümete de bu hükümete de yaptığımız çalıştayın sonuçlarını verdik. Ama sorun devam ediyor. İnsanlar ölmeye ve kazalar yaşanmaya devam ediyor. Bu sorunun nasıl çözüleceğini biliyoruz. Yalnızca hükümetin ortaya koyacağı idare değil, bizimle birlikte ortaya koyacağı eş zamanlı irade önemlidir. Bizim de yapacağımız şeyler vardır. Bu bir bütündür.

“Ekonomik Örgütler Platformu olarak ülkenin son gidişatını değerlendirdiniz mi? Ne düşünüyorsunuz?”

İyi niyetli ancak talihsiz bir hükümet vardır. Amacına hizmet etmek için geldiği hususunda hiç şüphem yok. Bir de büyük bir kriz üzerine geldi ve bu krizin altında ezildi. Peki, umutlu muyum diye sorarsanız, o ışığı görmüyorum. Model konusunda bir şey söyleyemem ama Kıbrıs sorunu konusunda bir takım gelişmeler olacağını ve bizim ekonomimizi olumlu etkileyeceğini düşünüyorum. Böyle bir beklentim var çünkü uluslararası bir boyut kazanmıştır.

Enerji kaynakları da netleşti. Kıbrıs sorunu da bu kaynakların doğru değerlendirilmesi konusunda bir engeldir. Dünya bu konuda zorlayıcı olacak. Kıbrıs konusunda nihai bir çözüm olmasa bile, ara formüllerle de bazı gelişmeler olacağını düşünmekteyim. Karamsar değilim ama hükümetin de reformları günlük sorunlardan kurtulup bu konulara yoğunlaşması lazımdır.

Kuzey Kıbrıs Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği Başkanı ve Gold Insurance Direktörü Ülker Fahri Ekonomi'ye sigortacılık sektöründeki son gelişmeleri aktardı. Fahri, devrim niteliğinde uygulamaların hayata geçeceğini belirtti.

“Devrim niteliğinde uygulama hayata geçiyor”

ÜLKER FAHRI

Kuzey Kıbrıs Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği Başkanı ve Gold Insurance Direktörü

Kuzey Kıbrıs Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği ve güncel çalışmalarınız hakkında bizi bilgilendirir misiniz?

Kuzey Kıbrıs Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) faaliyet gösteren sigorta şirketlerinin yasa gereği üye olmaları gereken yasal bir kuruluştur.

30 tane elementer dalda, 4 tane hayat ve emeklilik dalında ve 1 tane de reasürans da olmak üzere 35 üyemiz vardır.

Birliğimizin çatısı altında çok ciddi 3 kuruluşumuz vardır. Özellikle vatandaşlarımızın bu konuları bilmesi ve bilinçlenmesi kendileri için ciddi yarar sağlayacaktır.

Birinci önemli kuruluşumuz, Zorunlu Sigortalar Garanti Fonu'dur. Bu kuruluşumuzda beş yönetim kurulu üyesi vardır. Bu yönetimin dört tanesini birliğimiz, birini de ilgili makam atar. Belirlenen beş kişi, Bakanlar Kurulu tarafından üç yıl süreyle görevlendirilir.

Zorunlu Sigortalar Garanti Fonu, aracınızın veya mülkünüzün hasargörmesi durumunda, maruz kaldığınız hasarı ve hasara yönelik ödemeniz gereken avukat ücretlerini size karşılar.

Buna ek olarak; hayatınızı kaybetmeniz

“SAATLERCE SÜREN ARAÇ KONTROLÜ TARİHE KARIŞACAK”... Kuzey Kıbrıs Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği Başkanı ve Gold Insurance Direktörü Ülker Fahri, ülkemizde devrim niteliğinde bir uygulamanın hayata geçmeye hazır olduğunu belirterek, artık polislin elindeki cep telefonu ile araçların tüm detaylarını görebileceğini vurguladı. Fahri, polislin yollarda araçları durdurup, saatlerce kontrol yapmayacağını ve bu uygulamanın tarihe karışacağını söyledi.

durumunda ise zararınızı sizin yerinize mirasçılarınızın da talep edebileceği bir kuruluştur.

Bu fon; kimin hasara uğrayıp uğramadığını, sigortanın hasarı kapsayıp kapsamadığı, ehliyeti var mı yok mu konusu ile uğraşmaktadır. Böylelikle mahkeme yerine fonda bulunan komisyon bu konularla uğraşmaktadır.

Öte yandan, biz bütün sigorta şirketlerini, sigorta ve poliçelerini takdim ederken müşterilerine bilgi vermeleri konusunda uyarıyoruz.

“Sigorta Tahkim Komisyonu'nun aldığı kararlar, mahkeme kararı niteliğindedir”

Bir diğer önemli kuruluşumuz Sigorta Tahkim Komisyonu'dur. Şayet vatandaş bir sigorta şirketinden yaptırdığı poliçe karşılığı hasarın haksız yere ödenmediğine inanıyorsa hiçbir ücret ödemedi Sigorta Tahkim Komisyonu'na ister şahsen ister bir avukat yardımıyla müracaat edebilir. Sigorta Tahkim Komisyonu, bu konuyu en fazla 60 gün içerisinde görüşüp, karara bağlar. Komisyonun aldığı kararlar mahkeme kararı niteliğindedir.

Eğer haklıysanız sigorta şirketi o hasarı karşılama yönünde karar verir. Ancak siz haksızsanız ve sigorta şirketi haklıysa komisyon tarafından neden haksız olduğunuz konusunda bilgilendirilirsiniz.

Siz bu karardan tatmin olmazsanız, yüksek mahkemeye istinaf başvurusu yapabilirsiniz. Sigorta Tahkim Komisyonu'nun kurulmasındaki esas neden ise, mahkemelere başvuran vatandaşların 3-5 yıl arasında süren tespit ve dava sürecini en kısa süreye indirmek ve yoğun olan mahkemelerin iş yükünü azaltmaktır.

“Kişinin kimliği aratıldığında bütün bilgileri önüne gelecek”

Üçüncü önemli kuruluşumuz, Sigorta Bilgi Merkezi'dir.

2013 yılından bu zamana kadar yapılan bütün motorlu araç sigortaları, son bir

senedir yapılan ticari ve konut sigortaları, ayrıca yangın ve hırsızlık sigortaları Sigorta Bilgi Merkezi'nde toplanmaktadır.

Ayrıca motorlu araçlarda herhangi bir kaza meydana geldiği zaman da bütün bilgiler aynı sisteme yüklenir.

Bilgilerin tek merkezde toplanması sayesinde, araç sigortası yenilemek isteyen kişinin kimliği sistemde aratılarak önceden hasar verip vermediği tespit edilir. Eğer kişi “iyi sürücüler” diye nitelendirdiğimiz kesimde yer alıyorsa hasara sebep vermediği için her yıl indirim alır.

Kasko sigortasında ise sürücü 4. yılın sonunda yarı yarıya indirim alınır. Eğer kötü bir sürücü ise %60'lara kadar bir ceza ödemesi yapmak zorunda kalır.

“Vatandaşımız sigorta bilgilendirme formunu okumadan imzalıyor”

Sigortacılık öyle bir şey ki, gerek evinizi gerek arabanızı gerek kendinizi sigortalatmak istemeniz durumunda sigorta poliçesinin hem genel hem de karşılıklı belirlediği özel şartlar da vardır. Sigorta konusunda vatandaşın bilgisi yok, ama vatandaşlarımızın da bilgi almak için bir çabasını da pek görmüyorum. Bilgilendirme formu dediğimiz bir form var. 4 veya 5 sayfadır. Bütün haklarınız ve sorumluluklarınız yazıyor. Ancak sigortalı vatandaş bu bilgilendirme formunu aldığı zaman okumak yerine neresini imzalamaları gerektiğini sorup, imzalayıp gidiyor. Okumuyor bile ve bu son derece yanlış bir harekettir. Ancak başlarına bir şey geldiği zaman bize gelip soru soruyorlar. Artık dünyaya ayak uydurmamız gerekiyor. Bu çağ kendini sürekli yenileyen ve hızla değişen bir çağdır. Artık vatandaşlarımızın da bu konuda duyarlı olması gerekir. Herşeyi devletten beklemek de yanlış bir tutumdur.

“Başkasının adına poliçe yaptırmak sahtekârlıktır”

Sigortacılara da bir eleştiri getirmek istiyorum. Sigortayı çıkarttığı kişiyi kontrol etmiyor. Başkasının adına kayıtlı bir araca mı yoksa kendine mi bir sigorta isteniyor bununla ilgili araştırma yapılması gerekir. Bunu denetlemek çok kolaydır. Bunu yasal düzenlemelerle belli bir düzene oturtmak gerekmektedir. Sistem de gayet buna

müsaittir. Devletin denetleyicileri bunu tam olarak denetlemesi gerekmektedir. Başkasının adına poliçe yaptırmak sahtekârlıktır. Bunlar olmamalıdır. Bunları insanlara bizim de anlatmamız gerekir. Para her şeyin önüne geçiyor maalesef. Aracını veren kişinin aklında sadece alacağı yeni araç vardır. Ben bunu verip de yenisini alayım derdindedir.

Sığındığı şey de şudur ki devir formunu imzalayıp alıcıya verdim diyor. Ancak yasa sana bir sonraki maddede de şunu diyor; Araç Kayıt Dairesi'ne gidip aracınızı sattığınıza dair bildirimde bulunacaksınız. Ama vatandaş bunu yapmıyor. Kamera cezası geldiği zaman ben bu aracı sattım diyerek, içinden çıkmaya çalışıyor. Aracı alan kişiyi galeri kaydetmiyor. Galerici de aracını satıp parayı almayı hedefliyor. Kısacası denetim ve sistem yok. Denetim ve kontrolün olduğu yerde yalan olamaz.

“Polis cep telefonuyla araçların bilgisine ulaşabilecek”

Sigorta Bilgi Merkezi, Polis Genel Müdürlüğü, Araç Kayıt Dairesi ve Nüfus Kayıt Dairesi, Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde oluşan Yol ve Trafik Güvenliği Komitesi'nde görüşerek ortak protokole imza attı.

Artık bir poliçe düzenlenirken, doğru bilgilere ulaşmak için kişinin kimliği aratıldığı zaman bütün bilgileri ekrana gelecek. Kaza yapıp yapmama durumu konusundaki bilgiler polisten alınıyor. Tabii ki tüm bunlar gizlilik çerçevesinde yapılıyor. Kişinin bilgileri dışarıya taşınmayacak şekildedir.

Artık bir poliçe düzenlenirken, doğru bilgilere ulaşmak için kişinin kimliği aratıldığı zaman bütün bilgileri ekrana gelecek. Kaza yapıp yapmama durumu konusundaki bilgiler polisten alınıyor. Tabii ki tüm bunlar gizlilik çerçevesinde yapılıyor. Kişinin bilgileri dışarıya taşınmayacak şekildedir.

Artık polis elindeki cep telefonundan gireceği bir şifre ile o aracın tüm detaylarını görebilecek ve yollarda vatandaşları durdurup saatlerce kontrol yapmayacak. Şu anda bu çalışmalar devam ediyor. Şu an bilgiler bilgisayarlara yükleniyor ancak bir takım yasal düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Tam kapasite ile hayata geçmesi 2020 diye öngörülmektedir.

Bu düzenlemelerin hayata geçmesi ile bir kaza esnasında vatandaşımız arabasını yolun kenarına bırakıp saatlerce polisin gelmesini beklemeyecek.

“Digital bir dünyaya doğru gidiyoruz”

Çağ değişiyor ve bu değişim içinde dijital bir dünyaya doğru gidiyoruz. Sigorta poliçeleri 3 yıldan beridir tamamen bilgisayar ortamında yapılıyor. Belirli bir merkezde toplanıyor. Vergi Dairesi'nin yaptığı bir takım değişikliklerle, nisan ayından itibaren artık oturduğunuz yerden poliçe kesebileceksiniz. Dijital ortamdaki belgeler yasal olarak kabul görecektir. Siz muhtelif değişik sigorta şirketlerini bilgisayar üzerinden araştırma yapabileceksiniz.

HALAL HELAL

Bolief
LUNCHEON MEAT

Kuzey Kıbrıs'ın Bolibif Markası

ŞİMDİ YÜKSEK ET ORANLI ÖZEL SERİSİ İLE DAHA ÇOK LEZZETLİ

Hollanda'dan gelen Kıbrıslı

Bolief

Sevket Hançerli Ticaret Ltd.

Bolief bir Şevket Hançerli markasıdır. Kurtuluş Sokak No: 2 Yenikent, Gönyeli, Lefkoşa, KKTC • Eposta: info@shancerli.com • WEB: www.sevkehançerli.com • Telefon: +90 392 223 4855 • Faks: +90 392 223 4856

Creditwest Bank Hazine Uzmanı, Türk Lirası'nın döviz karşısında değer kaybının ekonomideki etkisini değerlendirdi.

Creditwest Bank Hazine Uzmanı, Türk Lirası'nın değer kaybını değerlendirdi:

ŞÜKRAN ÖZDEMİR

Creditwest Hazine Uzmanı

2018 yılı Türk mali piyasalarında olağanüstü dalgalanmalara sahip olan bir yıl olarak son buldu. Türkiye ekonomisinin tüm başlıklarında ki değişimlerde en büyük pay sahibi döviz kurlarında yaşanan artış oldu.

Yüksek cari açık, yüksek enflasyon ve Amerika ile olan ilişkilerin Rahip Brunson'un ev hapsi ile kopma noktasına gelmesi, krizi tetikleyen ana nedenler arasındaydı. Özellikle Ağustos 2018'de yaşanan kur artışları ile Dolar 7,21 TL'ye, Euro 8,22 TL'ye ve Pound ise 9,06 TL'ye kadar yükseldi.

2017 yıl sonu 3,7900 TL olan Dolar Kuru 31/12/2018'e geldiğimizde 5,2967 TL'ye,

5,5496 olan Euro kuru 6,0696 TL'ye ve 5,1198 olan Pound kuru 6,7557 TL'ye çıktı. Ayrıca TL 2018 yılında Dolar'a karşı %39,75, Euro'ya karşı %33,41 ve Pound'a karşı ise %31,96 oranında değer kaybetti.

Enflasyon

2018 yılında maruz kalınan kur şokunun en önemli etkisi enflasyonda (fiyatlar genel düzeyinin sürekli ve hissedilir artışı) görüldü. Yurt dışından ithal edilen hammaddelerin dövizle alınıyor olması ve firmaların döviz artışını ürettikleri ürünlere yansıtmak durumunda olması yaşanan enflasyonun en büyük nedenlerinden biri oldu. Türkiye istatistik kurumu tarafından açıklanan veriler 2017 yılı Aralık ayında %11,92 olan Tüketici Fiyat endeksinin 2018'de bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,30 olduğunu gösteriyor.

Tüketici fiyat endeksi, Aralık 2018 [2003=100]

Faiz Artışları

Ağustos ayında TL'de ki oynaklık (volatilité) oranının %60'lara çıkması sonrası TCMB politika faizini 625 baz puan artırarak %24 seviyesine yükseltti. Yapılan bu faiz artışı enflasyonu ve dolar kurunu düşürmeyi hedefleyerek gerçekleştirilirken, mevduat ve kredi faizlerinin yükselmesine neden oldu. Kredi faizlerinde ki yükseliş ise kredi çöküşünü hızlandıran bir etki yaptı.

Yüksek enflasyon nedeni ile alım gücü daralan hane halkı, üretim iştahı azalan firmaların bu kez de kredi kullanma talebi ve olanakları azalarak ekonomik daralmanın hızlanmasına neden

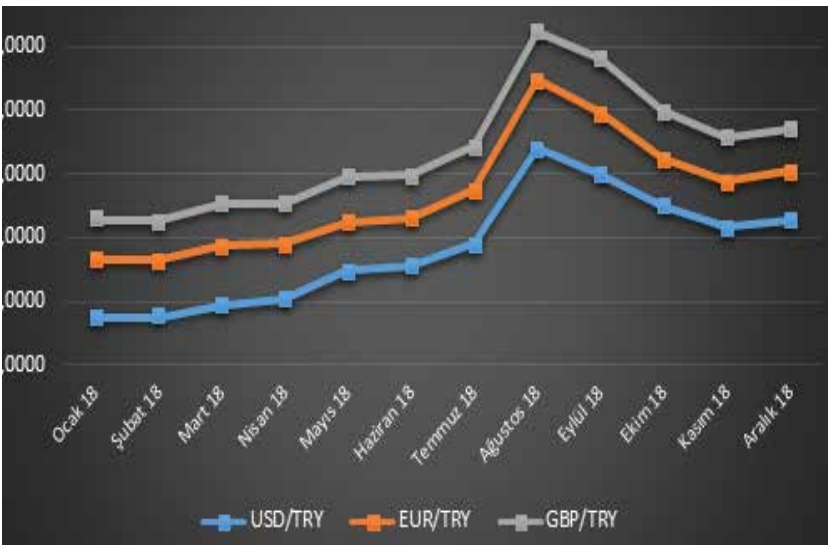
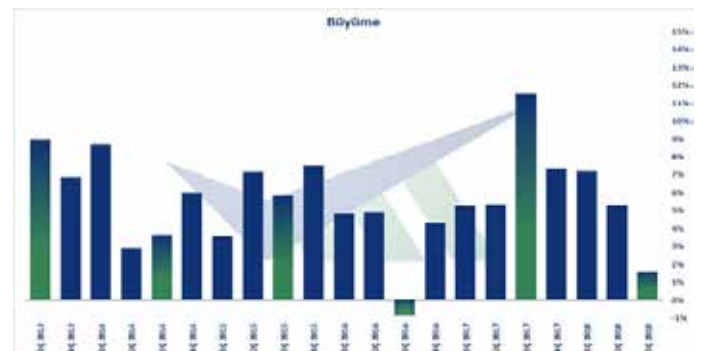
oldu. GSYH 2017 yılının 3. çeyreğine göre 2018 yılında %1,60 artış gösterdi.

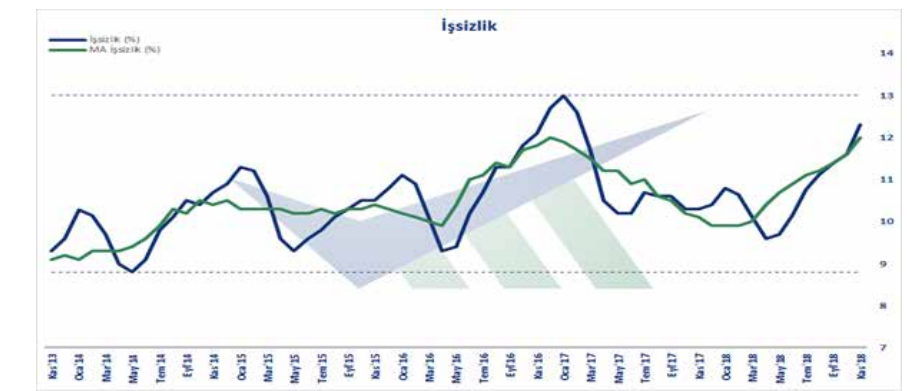
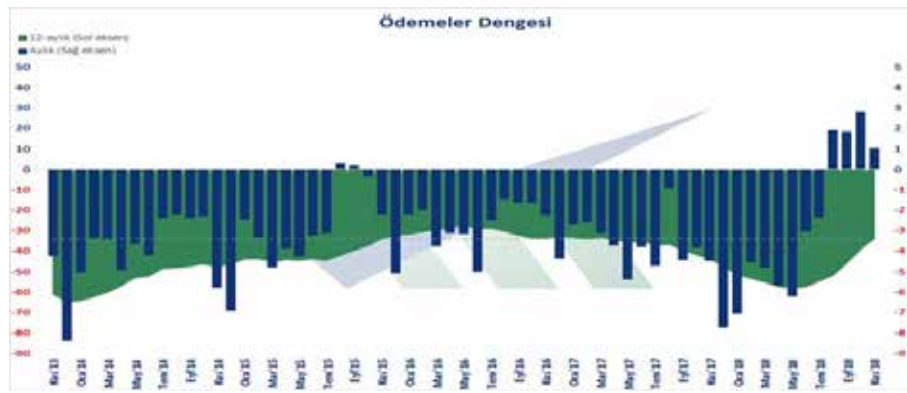
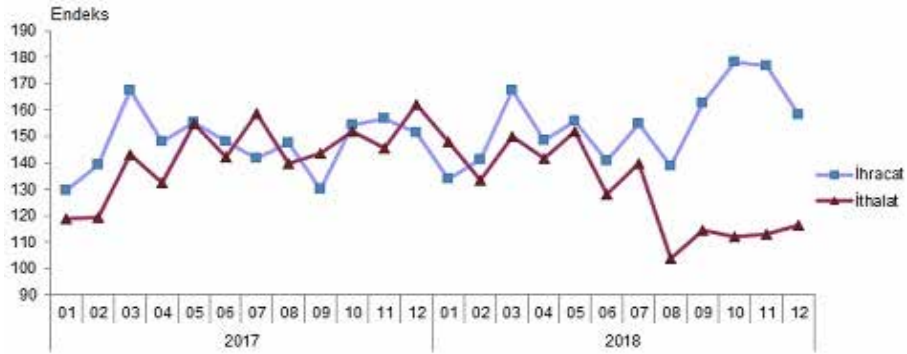
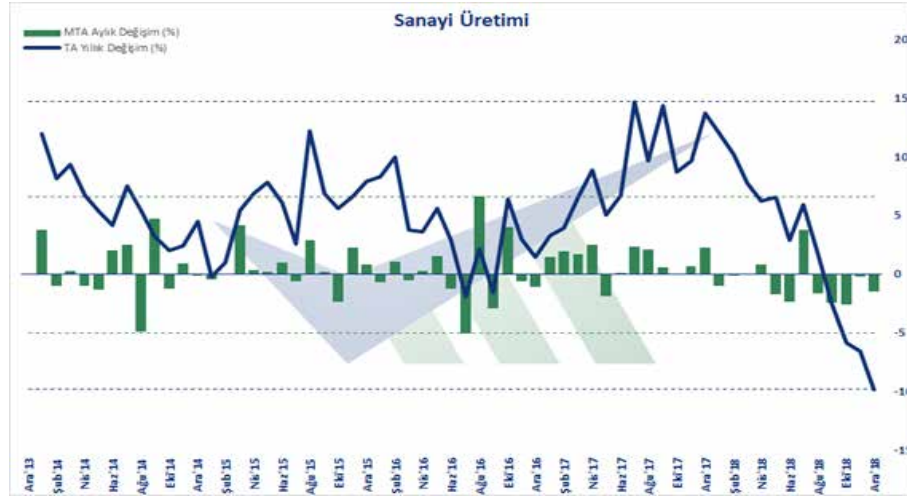
Sanayi Üretimi ve Cari Açık

Sanayi üretim endeksi, sanayi sektöründe yer alan kuruluşların üretimlerindeki değişimi gösteren ve sanayi gelişmelerini takip edebilmek adına bakılması gereken en önemli göstergelerden biridir.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi endeksi 2017 yılının aynı ayına göre 2018 Aralık ayında %9,8, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise Kasım 2018 ayına kıyasla %1,4 azalış gösterdi. TL 'deki değer kaybının en güçlü olduğu dönemden yani 2018 yılından bu yana özellikle kur artışlarının neden olduğu enflasyon artışı yurt içi tarafta ciddi bir gerileme yaratınca başta sanayi kesimi olmak üzere bütün alanlarda gerileme yaşanmaya başlandı.

GSYH'nin en önemli kalemlerinden biri olan sanayi kısmındaki bu düşüş büyümeyi de etkilemiş durumda. Talep olmadığından dolayı sanayi üretimi düşüyor, sanayi üretimi düşünce ithalat düşüyor. Çünkü sanayi üretimi ve büyümede yaşanan gerileme hem ithal hammaddelerin kullanımının düşmesine hemde tüketilen malların ithalatının düşmesine sebep olduğundan dolayı ithalat genel olarak düşüyor. İthalat düştüğü için dolayısıyla cari açığa azalıyor.

Ekonomik güven endeksi, Ocak 2019

Cari açığın azalması istenilen bir şey ama kesinlikle bu yolla olmaması gerektiğini söylememiz gerekli. Çünkü şu an için Türkiye'nin dışarıya harcama yapmadığını söylemek yanlış olur, doğrusu Türkiye'nin dışarıya harcama "yapamıyor" olması. Yani aslında tasarruf etmek zorunda olduğundan dolayı yatırım yapamıyor. Bu sebepten dolayı da cari açık daralıyor.

Dış ticaret miktar endeksleri, Aralık 2018 [2010=100]

2018 Aralık ayında, cari işlemler aylık 1,44 milyar USD açık vererek 12 aylık cari işlemler açığı 27.63 milyar USD oldu.

İşsizlikteki Artış

Genel olarak bakıldığında sanayi üretimi ve büyümedeki düşüş göz önüne alındığında işsizlik oranında artış görülmesinin beklenen bir durum olduğu söylenebilir. Kur şoku nedeniyle daha da çok artan enflasyon sonrası tüketicilerin alım gücü etkilendiğinden ve maaşlar da enflasyonun artış hızı oranında yükselmediğinden dolayı bu durum tüketime olumsuz olarak yansıdı. Azalan tüketim sonrası işverenlerin maliyetlerini düşürme çabasıyla işten çıkarmalar arttı dolayısıyla işsizlik oranı arttı. 2018 yılının Kasım ayında işsizlik oranı %12,3 olarak gerçekleşirken, genç nüfusta işsizlik %23,6 ve tarım dışı işsizlik ise %14,3 oldu.

Türkiye Kredi Notu

Fitch Türkiye'nin 2017 yılındaki BB+olan kredi notunu 2018 yılında BB'ye düşürdü. Moody's 2017'de Ba1 olan notu önce Mayıs 2018'de Ba2'ye, Ağustos 2018'de Ba3'e indirdi. S&P ise 2017 de BB olan kredi notunu Mayıs 2018'de BB-ye, Ağustos 2018'de ise B+ya düşürdü. Kredi derecelendirme kuruluşları tarafından yapılan bu değerlendirmeler neticesinde 2018 yılında Türkiye'nin ekonomik güvenilirliği azalmış ve yatırım yapılamaz seviyede olduğu belirtilmiştir.

Ekonomik Güven Endeksi

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin davranış, değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini bir bütün olarak özetleyen ve öncü gösterge niteliği taşıyan bir bileşik endekstir. Endeks, tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Endeksin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

Ekonomik güven endeksi 2018 yılı Temmuz ayında 95.1 iken yaşanan kur şokunun ardından 2018 Ağustos ayında 88.30, Eylül ayında ise 78.1 olarak gerçekleşti. Endeks 2018 yılını 81.9 seviyesinde kapatarak 2019 yılı ocak ayında %4,2 oranında azalarak 78.50 oldu.

Özetle, Türk Lirası'nın değer kaybetmesinin, enflasyon, mevduat ve kredi faiz oranları, işsizlik oranları, ülke kredi notu, ekonomik büyüme, sanayi üretimi, dış ticaret rakamlarında yarattığı etkileri ve bu etkiler sonucu ekonomik güven etkisinde olan değişimleri grafikler yardımı ile anlatmaya çalıştık. Önümüzdeki günlerde ise yaşanabilecek jeopolitik, siyasi ve ekonomik konulara dair gelişmeler ve küresel risklerin durumu Türk Lirası'nın değeri açısından oldukça kritik bir rol oynayacaktır.

Ticaret Dairesi, 2018 yılını kapsayan ihracat ve ithalat raporunu yayımladı

KKTC'nin 2018 Yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ihracatı, 91.2 milyon dolar, toplam ithalatı 1 milyar 570 milyon dolar olarak gerçekleşti

İTHALAT YÜZDE 6 ARTTI: KKTC'nin 2018 Yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ithalatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6 oranında bir artış göstererek 1 milyar 570 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde ithalatın yüzde 62.3'ü Türkiye'den, yüzde 37.7'si ise 3. ülkelerden yapıldı

İHRACAT YÜZDE 2 DÜŞTÜ: KKTC'nin 2018 Yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2 oranında bir azalış göstererek 91.2 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2018 yılı Ocak – Kasım döneminde yapılan ihracatın yüzde 55.3'ü Türkiye'ye, yüzde 44.7' si 3. ülkelere yapıldı

YAKITA 160 MİLYON DOLAR: 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ithalatta en büyük payı ve yakıt ve taşıt araçları aldı. 1 milyar 570 milyon dolarlık ithalatta yakıtın payı 160 milyon dolar olurken taşıt araçlarının toplam ithalattaki payı 102 milyon dolar oldu.

SÜT ÜRÜNLERİ YİNE ZİRVEDE: 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde 91.2 milyon dolarlık ihracatta süt ürünlerinin payı 40 milyon 692 bin 32 dolar olurken, narenciye'nin payı 18 milyon 315 bin 937 dolar oldu. En fazla ihraç ettiğimiz ürünler listesinde üçüncü sırayı rakı aldı

Ticaret Dairesi, 2018 yılı Ocak-Kasım dönemini kapsayan ihracat ve ithalat raporuna göre, KKTC'nin 2018 Yılı Kasım ayı ihracatı, 2017 Yılı'nın Kasım ayına göre yüzde 10 oranında bir azalış göstererek 4.5 milyon dolar olarak gerçekleşti. Rapora göre 2018 yılı Ocak – Kasım dönemi ihracatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2 oranında bir azalış göstererek 91.2 milyon dolar olarak gerçekleşti.

KKTC'nin 2018 Yılı Kasım ayı ithalatı, 2017 Yılı'nın Kasım ayına göre yüzde 5 oranında bir düşüş göstererek 150.9 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2018 yılı Ocak – Kasım dönemi ithalatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6 oranında bir artış göstererek 1 milyar 570 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Türkiye'nin payı büyük

Ticaret Dairesi'nin verilerine göre, 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde ithalatın yüzde 62.3'ü Türkiye'den, yüzde 37.7'si ise 3. ülkelerden yapıldı.

2018 yılı Ocak – Kasım döneminde yapılan ihracatın yüzde 55.3'ü Türkiye'ye, yüzde 44.7' si 3. ülkelere yapıldı.

Süt ürünleri, narenciye ve rakı yine ilk üçte

İstatistiklere göre, önemli ihraç mallarında süt ürünleri ile narenciye zirve için yarışıyor, rakı zirve yolunda sırayı takip ediyor.

Ticaret Dairesi'nin verilerine göre, 2018 yılı Ocak-Kasım döneminde

91.2 milyon dolarlık ihracatta süt ürünlerinin payı 40 milyon 692 bin 32 dolar olurken, narenciye'nin payı 18 milyon 315 bin 937 dolar oldu. En fazla ihraç ettiğimiz ürünler listesinde üçüncü sırayı rakı aldı. Toplam ihracat içerisindeki, rakının payı, 8 milyon 972 bin 470 dolar oldu.

İthalatta en büyük pay yakıt ve taşıt

Ticaret Dairesi, 2018 yılı Ocak-Kasım dönemini kapsayan ihracat ve ithalat raporuna göre, ithalatta en büyük payı yakıt ve taşıt araçları aldı.

1 milyar 570 milyon dolarlık ithalatta yakıtın payı 160 milyon dolar olurken taşıt araçlarının toplam ithalattaki payı 102 milyon dolar oldu.

Önemli ihraç ürünleri:

KKTC'nin önemli ihraç malları listesini; narenciye, süt ürünleri, tütün, meşrubat-meyve suyu, konfeksiyon, rakı, hurdalar, patates, balıklar (taze ve soğan), yumurta, hurda kağıt, sigaralar, konsantre, piliç eti, sebzeler, deriler, keçi boynuzu (çekirdek, öğütülmüş), ilaçlar, yün yaprağı oluşturuyor.

Önemli ithal ürünler:

KKTC'nin önemli ithal malları listesini ise şu ürünler oluşturuyor: Taşıt araçları, yakıt, elektrik santral sistemleri, mobilya ve aksesuarları, sanayi tipi makineler, bilgi işlem makineleri ve aksesuarları, alüminyum profil, alkollü içkiler, ambalaj kapları, ambalaj kartonu, arpa, asfalt + zift, aydınlatma cihazları, ayçiçeği yağı, balıklar (konserve), bebek ve oyuncaklar, bira, bisküvi, borular ve aksesuarları, buğday, bulaşık makineleri, buzdolabı+frizier, cam (işlenmiş düz), cam eşyaları, cep telefonları, çamaşır makineleri, çay, çelik mutfak eşyası, çikolata, çimento, çimento hammaddesi, demir ve çelik çubuklar, piliç etleri, deri ayakkabılar, elektrikli ev eşyaları, elektrik malzemeleri, ev boyaları, fayans, galvanize sac, gaz ocakları, halı, havası alınmış yiyecekler, hayvan yemleri ve katkı maddeleri, ilaçlar, inşaat demiri, jeneratör, kağıt ürünleri, kahve, kereste ve sunta, kimyevi gübre, klima cihazı, konfeksiyon, konsantre, konserve et (beef), konserve yiyecekler, kontrplak, kozmetik ürünleri, kumaşlar, LPG gazı, makine yağları, MDF (Ahşap Malzeme), meşrubat, meyve suları, mısır, muhtelif hırdavat eşyası, mutfak eşyaları, oto aksesuarları, oto lastikler, pirinç, plastik ambalaj malzemeleri, plastik hammaddesi, plastik mamulleri, porselen mutfak eşyası, sanayi tipi makn.aks, seramik karolar, sıhhi tesisat malzemeleri, sigaralar, spor ayakkabıları, spor malzemeleri süt ürünleri, şeker, tarım makineleri, taze meyveler, telefon cihazları, telefon santral aksesuarları, televizyon, temizlik ürünleri, tıbbi cihazlar, veteriner ilaçları, yükleyiciler, zirai ilaçlar.

Avrupa Birliği'nin Kıbrıs Türk toplumuna yönelik Mali Yardım Programı kapsamında verdiği destek devam ediyor.

Kıbrıs Türk toplumu için AB Mali Yardım Programı

Avrupa Birliği'nin (AB) Kıbrıs Türk toplumuna yönelik Mali Yardım Programı çerçevesinde ekonomik kalkınma, altyapı, çevre ve Kıbrıs Türk toplumunu AB'ye yakınlaştırma konularına yönelik verilen destek devam etmektedir. Avrupa Komisyonu, Kıbrıs Türk toplumuna sağladığı destek kapsamında, sivil toplum örgütleri, girişimciler, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), kırsal bölgelerdeki çiftçiler, okullar, yaşam boyu öğrenim kurumları ile yerel topluluklara destek sağlamaktadır.

Avrupa Komisyonu, 2.3 milyon Euro değerinde sekiz hibe sözleşmesi imzaladı

Avrupa Komisyonu, altıncı "Kıbrıs Sivil Toplumu İş Başında" teklif çağrısı kapsamında 2018 yılı Aralık ayında, çeşitli sivil toplum örgütleri (STÖ) ile kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi, sosyal yardım ve demokrasi, temel hak ve özgürlükler, kültürel çeşitlilik ve uzlaşının teşvik edilmesi ve savunulması konusunda sivil toplumun etkisini artırmak ve ayrıca Kıbrıs genelindeki ve/veya diğer AB Üye Devletleri'ndeki STÖ'ler ile birlikte toplumun ihtiyaçlarına hitap edebilmek için ortaklıklar, iş birliği ve ağ oluşturulmasını güçlendirmek hedefiyle toplam 2.3 milyon Euro değerinde 8 sözleşme imzalamıştır. İmzalanan sözleşmeler, aşağıda belirtilen alanlara yöneliktir;

Kadın ve çocuklara yönelik aile içi şiddetin engellenmesi, LGBTI+ bireylerin insan haklarına erişimlerinin iyileştirilmesi, hasta hakları konusunda farkındalık yaratmak ve uygulamaya geçilmesi, sanat aracılığıyla çoğulcu bakış açıları, demokratik değerler, çeşitlilik, eleştirel fikirler ve kültürler arası hoş görü hakkında farkındalığın yaratılması, basın özgürlüğü ve temel insan haklarının teşvik edilmesi için gazeteciler ve basın kuruluşlarının kapasitelerinin artırılması, Kıbrıs'taki barış söyleminde gençlerin kapasitesinin artırılmasına katkı koyulması, çevre aracılığıyla demokrasi, yönetim ve barışın inşa edilmesi konusunda sivil toplumun rolünün geliştirilmesi ve Kıbrıs Türk ve Kıbrıs Rum toplumlarının barış içinde bir arada yaşamasına katkı sağlanması. 2007 yılından itibaren Avrupa Komisyonu tarafından Kıbrıs'ın kuzeyinde Sivil Toplumla yönelik toplam 12 milyon Euro miktarında altı teklif çağrısı yapılmıştır.

AB'nin ekonomik kalkınmaya desteği 3 milyon Euro ile "Yenilikçi Girişimcilik ve Diyalog" aracılığıyla devam ediyor

Avrupa Komisyonu, "Yenilikçi Girişimcilik ve Diyalog" projesinin yürütülmesi için Northern Ireland Cooperation Overseas (NI-CO) ile 3 milyon Euro değerinde bir anlaşması imzaladı. Bu üç yıllık projenin hedefi, inovasyon, kapsayıcı ve girişimci katılım, toplum diyalogu ve bilgi paylaşımına yönelik ortak alanlar açmaktır.

Proje, girişimciler, yenilikçiler ve araştırmacılara hizmet sağlanması ve girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi konularında faaliyet göstermek üzere eski Lefkoşa'da bir inovasyon merkezinin kurulmasını hedeflemektedir. Ayrıca, Kıbrıs Diyalog Forumu ile iş birliği yapılarak toplumlar arası diyalog teşvik edilecektir.

Proje, gelişmelerinin erken aşamalarında olan şirketler için fırsatlar yaratarak, 2018 yılında hayata geçirilen "Rekabet Edebilir İşletmeler, Kümeler ve İş Destek Kuruluşları" hibe programı gibi Avrupa Komisyonu tarafından Kıbrıs Türk toplumu özel sektörüne sağlanmakta olan destek için tamamlayıcı olacaktır. Bu program kapsamında şirketler tarafından yapılan yatırımlara, 100.000 ile 250.000 Euro arasında değişen mali destek ve eş finansman sağlanacaktır. Avrupa Komisyonu tarafından yürütülen değerlendirme süreci devam etmektedir. 5 milyon Euro'ya kadar toplam miktara sahip sözleşmelerin 2019 yılında imzalanması öngörülmektedir.

Avrupa Komisyonu, altyapının desteklenmesi için 14.2 milyon Euro değerinde sözleşmeler imzaladı

Avrupa Komisyonu, Lefkoşa'nın kuzeyinde yeni bir kanalizasyon hattının inşa edilmesi için 10.9 milyon Euro değerinde yeni bir iş sözleşmesi ile

0.7 milyon Euro değerinde bir hizmet sözleşmesi imzaladı. Yapılacak olan çalışmalar arasında takriben 13 kilometrelik kanalizasyon ve dört pompa istasyonundan oluşacak olan Lefkoşa'nın kuzeyine yönelik Kanalizasyon Ana Hattı'nın Lefkoşa bacağı'nın inşaatı yer almaktadır. Lefkoşa merkez ile Lefkoşa'nın kuzey ve güneyini kapsayan mevcut kanalizasyon hattı şu anda tam kapasiteyle çalışmaktadır. Kanalizasyonun kısıtlayıcı kapasitesi, şehrin kuzey kesiminde daha fazla geliştirme yapılmasını sınırlandırmaktadır. Lefkoşa'nın kuzeyine yönelik Kanalizasyon Ana Hattı, Kentsel Atık Su Arıtma Direktifi'ne uygun olarak Mia Milia/Haspolat Atık Su Arıtma Tesisi'ne daha çok kentsel bölgenin bağlanmasına olanak sağlayacaktır.

Avrupa Komisyonu, Morphou/Güzelyurt Atık Su Arıtma Tesisi'nde arıtılan atık suların yeniden kullanılması amacıyla bir sulama sisteminin inşa edilmesi için 2.1 milyon Euro değerinde yeni bir iş sözleşmesi ile 0.5 milyon Euro değerinde bir hizmet sözleşmesi imzaladı. Morphou/Güzelyurt Atık Su Arıtma Tesisi'nde arıtılan atık su, belirli tarımsal ürünlerin sulanması için gerekli olan kalite standartlarını karşılamaktadır ve mevcut tesisin batısında yer alan ve ağırlıklı olarak narenciye ve zeytin bahçelerinden oluşan takriben 30,000 m²'lik bir alanın sulanmasında kullanılacaktır.

Avrupa Komisyonu, Hibe Destek Ekibi için 1.5 milyon Euro değerinde bir sözleşme imzaladı

Avrupa Komisyonu, kırsal kalkınma, özel sektörün geliştirilmesi, insan kaynaklarının geliştirilmesi, toplumun geliştirilmesi ve sivil toplum alanlarında Kıbrıs Türk toplumuna yönelik hibe programlarının yürütülmesine destek sağlamak için 1.5 milyon Euro değerinde yeni bir hizmet sözleşmesi imzaladı.

2008 yılından itibaren Komisyon ile sözleşmeli olarak çalışan Proje Yönetim Birimi, Mali Yardım Programı aracılığıyla finanse edilen hibe programlarının uygulanması konusunda sözleşme makamının yanı sıra Kıbrıs Türk toplumundaki potansiyel ve gerçek hibe faydalanıcılarına hizmet sağlamaktadır. Bu yeni sözleşme, hibe programlarının hazırlanması, lansmanı, değerlendirilmesi, uygulanması ve izlenmesinde yardımcı olarak bu hizmetlerin sürekliliğini temin edecektir.

Avrupa Komisyonu, Eğitimde Yenilik ve Değişim Hibe Programı kapsamında 1.3 milyon Euro karşılığında 10 hibe sözleşmesi imzaladı

Avrupa Komisyonu, Eğitimde Yenilik ve Değişim Hibe Programı kapsamında okullar ve yaşam boyu öğrenim kurumları ile 1.3 milyon Euro miktarında 10 sözleşme imzaladı. Hibe sözleşmeleri 50.000 ile 200.000 Euro arasında değişmektedir ve okullardaki eğitim ve öğrenim uygulamalarının AB standartlarına getirilmesi ve en iyi uygulamaları örnek olarak geliştirilmeye odaklanmaktadır. Buna ilaveten gençler ile kadınların istihdam edilebilirliklerini geliştirmek için yaşam boyu öğrenim programları hedeflenmektedir. Hibe projeleri bu sonbaharda uygulanmaya başlanmış ve 2021 yılı başlarında tamamlanmaları beklenmektedir.

İmzalanmış olan beş okul projesi, özellikle özel eğitime gereksinim duyan çocukların hareketliliği ve toplumsal katılımına odaklanmaktadır. Buna ilaveten projeler, ilkökul öğrencilerine yönelik teknoloji yardımıyla İngilizce ve Rumca dillerini öğrenme uygulamalarının geliştirilmesine ve yaşam becerilerinin geliştirilmesine yönelik müfredat dışı etkinliklere odaklanmaktadır.

İmzalanan beş yaşam boyu öğrenim projesi ise, gençlerin ve kadınların girişimcilik becerilerinin geliştirilmesine, Kıbrıs Türk toplumunda sosyal girişimcilik uygulamalarının geliştirilmesine ve gençler ile engelli bireylerin istihdam edilebilirliklerini artırmaya yönelik yaşam boyu öğrenim programlarının geliştirilmesine odaklanmaktadır.

KTTO liderlerin 'Güven Artırıcı Önlemlere' ilişkin kararlarını değerlendirdi

Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Turkish Cypriot Chamber of Commerce

alışverişine olanak sağlanması için önemli çabalar harcamıştı. Bu hedeflere ulaşılmış olması, iki halkın daha ileri işbirlikleri için güzel bir örnek oluşturacak ve daha ileri işbirlikleri için herkesi cesaretlendirmiş olacaktır.

Bu arada, mayınların temizlenmeye devam edilmesi, sanatçıların

Cumhurbaşkanımız Sayın Mustafa Akıncı ile Kıbrıslı Rum lider Nikos Anastasiadis arasında gerçekleştirilen görüşmede Kıbrıs adası üzerindeki yaşamı kolaylaştıracak ve iki halk arasındaki ilişkileri geliştirecek kararlar alınmış tarafımızdan büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası, mobil telefonların iki tarafta da çalışabilmesi ve elektrik

eserlerinin iadesi ve Kıbrıs'taki günlük yaşamı kolaylaştırmak amacıyla, iki toplumlu teknik komitelerin daha yoğun çalışmalar yürütmesi konusunda karar alınması da önemli ve memnuniyet yaratan bir gelişme olmuştur.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Kıbrıs sorununa acil ve adil bir çözüm bulunmasından yanadır. Böyle bir çözümün hem ada insanları hem de bölge barışı için gerekli olduğuna yürekten inanmaktayız. Ne var ki, bu konuda yıllardan beri sürdürülen çabaların çeşitli nedenlerle sonuca ulaşamaması Güven Artırıcı Önlemler konusunda daha gayretli olmamızı bir zorunluluk haline getirmektedir.

Güven Artırıcı Önlemler ile adamızdaki yaşamı kolaylaştırmak mümkündür ve iki liderin aldığı son kararların hayata geçirilmesi bunun güzel bir örneğini oluşturacaktır. Bu bağlamda, iki taraf arasındaki ticareti kolaylaştıracak tedbirlere de acilen ihtiyaç duyulduğunu da özellikle belirtmek gerekmektedir.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası olarak bu konuda yaptığımız çalışmalarını geliştirerek devam ettireceğimizi kamuoyu ile paylaşır, iki lideri aldıkları kararlar nedeni ile kutlarız.

CYSINGS
CONSTRUCTION LTD.

Ofis GSM:0533 881 29 81

 Cumhuriyet caddesi no: 31 Büyük Kaymaklı - Haspolat LEFKOŞA

Digiturk faturanıza internet bağlayalım

Digiturk ve internet tek faturada,
hem de çok uygun fiyata evinizde!

 KIBRISONLINE
en güvenilir internet

Digiturk
beIN MEDIA GROUP

Digitech İletişim Ltd. | www.digiturkkibris.com | 444 77 33

KTTO, Sayıştay Başkanlığı'nı ziyaret etti

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz, Sayıştay Başkanı Osman Korahan'a nezaket ziyareti gerçekleştirdi.

Deniz'e ziyaretinde, KTTO Genel Sekreteri Aysun Önet İleri de eşlik etti. Ziyarette, kamu harcamalarının denetlenmesine ilişkin konular konuşuldu. Bu denetimlerin güncel yapılması için Sayıştay'ın kapasitesinin artırılmasının önemli olduğu üzerinde duruldu.

Lefkoşa Amerikan Büyükelçiliği yetkililerinden Oda'ya ziyaret

Lefkoşa Amerikan Büyükelçiliği yetkilileri, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nı (KTTO) ziyaret etti. Yetkililerin KTTO Başkanı Turgay Deniz tarafından kabul edildiği görüşmede, Genel Sekreter Aysun Önet İleri ile Dış İlişkiler Sorumlusu Hasan C. Engalkıran da yer aldı.

Albank Genel Müdürü KTTO'yu ziyaret etti

Albank Genel Müdürü Ahmet Karavelioğlu ve Albank Ortaköy Şube Müdürü Savaş Demir, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz'e nezaket ziyaretinde bulundu. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kalkınmasının ve refah düzeyinin artmasının ekonomik büyüme ve rekabet edebilirliğin artırılması ile mümkün

olacağını belirten Deniz, bu bağlamda finansmana erişimin önemine de dikkat çekti. Deniz, Ticaret Odası üyelerinin ihtiyaçlarına göre programlar geliştirilmesi, eğitim ve seminerler düzenlenmesi konusunda işbirliği yapılabileceğini vurguladı. Görüşmede KTTO Başkanı Deniz'e İş Geliştirme Uzmanı Şükran Özerdem'in eşlik etti.

Uygun Ve Kaliteli Proje
Bazında İnşaatlara, Yurtlara
Klima Ve Soğutma Sistemleri
Satışı Ve Montajı Yapılmaktadır

Adres:

Lefkoşa Bayii: Erdoğan Sonsal Sokak Erdoğan İncirli Apartmanı No:24 - Lefkoşa

Girne Bayii: Atatürk Cad., Beyanlar İş Hanı, No: 198 - Girne

Telefon: 0533 868 5644

E-Mail: hmgsoğutmafluo@gmail.com

Klima Sistemleri Girne Bayii

metgin reklam

NİTELİKLİ İŞ GÜCÜ

BAŞARILI TOPLUM

Şubat 2019 – Temmuz 2020 tarihleri arasında işgücü piyasasına yönelik hayat boyu öğrenimin geliştirilmesi projesi kapsamında mesleki teknik becerileri geliştirmeye yönelik ücretsiz kurslar sağlıyoruz.

Eğitim takvimi ile ilgili bilgi için Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası facebook sayfaları ile web sayfalarını takip edebilirsiniz.

KİMLER KATILABİLİR

► KTSO üyeleri çalışanları, KTSO üyeleri çalışanları, 18 yaş üstü çalışabilir engelli bireyler, 18 yaş üstü işsiz gençler, Mesleki teknik okul mezunları

EĞİTİM ALANLARI

- İnşaat Laborant Teknisyenliği
- Bilgisayar Destekli Muhasebe
- Satış Teknikleri ve Pazarlama Stratejileri Eğitimi
- Tezgahtar-Satış Danışmanı Yetiştirme
- Isıtma ve Soğutma Sistemleri
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- Takı ve Aksesuar Tasarımı
- Geleneksel Kıbrıs Elişleri ve yerel ürünler tasarımı (Lapta işi, İpek kozası, vb.)
- Girişimcilik
- Eğitim ihtiyaç analizi sonucuna göre açılacak diğer eğitimler

KTSO

Organize Sanayi Bölgesi 2. Cadde
No:19, Lefkoşa- Kıbrıs
info@kibso.org, dberkol@kibso.org
+90 (392) 225 81 31-2-3-4

KTTO

90 Bedrettin Demirel Caddesi
Lefkoşa, Kıbrıs
ktto@ktto.net, sozerdem@ktto.net
+90 (392) 228 37 60
+90 (392) 228 36 45

KTOÖD

Niyazi Manyera Sokak, C/20,
Ortaköy Lefkoşa, Kıbrıs
info@ktood.org
0533/0542 860 1020
0392 22 38 436 - 37

sanayiodasi

egitimyasamboyu

kibristurkticaretodasi

ktortopedikozurlulardernegi

Bu proje KTOÖD işbirliği ile yürütülmektedir.

Bu ilan, Avrupa Birliği'nin desteğiyle üretilmiştir. İçerik tamamen KTSO ve KTTO'nun sorumluluğunda olup, hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Onbaşı
İşletmeleri Ltd.

Sağlık dolu bir gelecek için...

Halkımızı yıllardır, yerli ve dünya tatlarıyla buluştururken, meyve sebze ve taze baharatların sağlıklı, taze ve kriterlere uygun olması bizim için en önemli unsurdur. Bunu başarabilmek için kendimizi her zaman geliştiriyor ve denetleniyoruz.

"Tüm market, otel ve restoranlara dağıtım yapılmaktadır"

BSEN ISO 9001:2015
KALİTESİ BELGESİ

FORBEST
Bananas

Val Venosta

Kozak
MARKET İNŞAAT LTD. STİ

erüST
TARIM

DÖN MARIO
QUALITY FRUIT

MESERİ
TÜZMEVE TİCARET

PEKŞEN

www.onbasiltd.com

Size göre bir Özyalçın mutlaka vardır.

ÖZYALÇIN
CONSTRUCTION

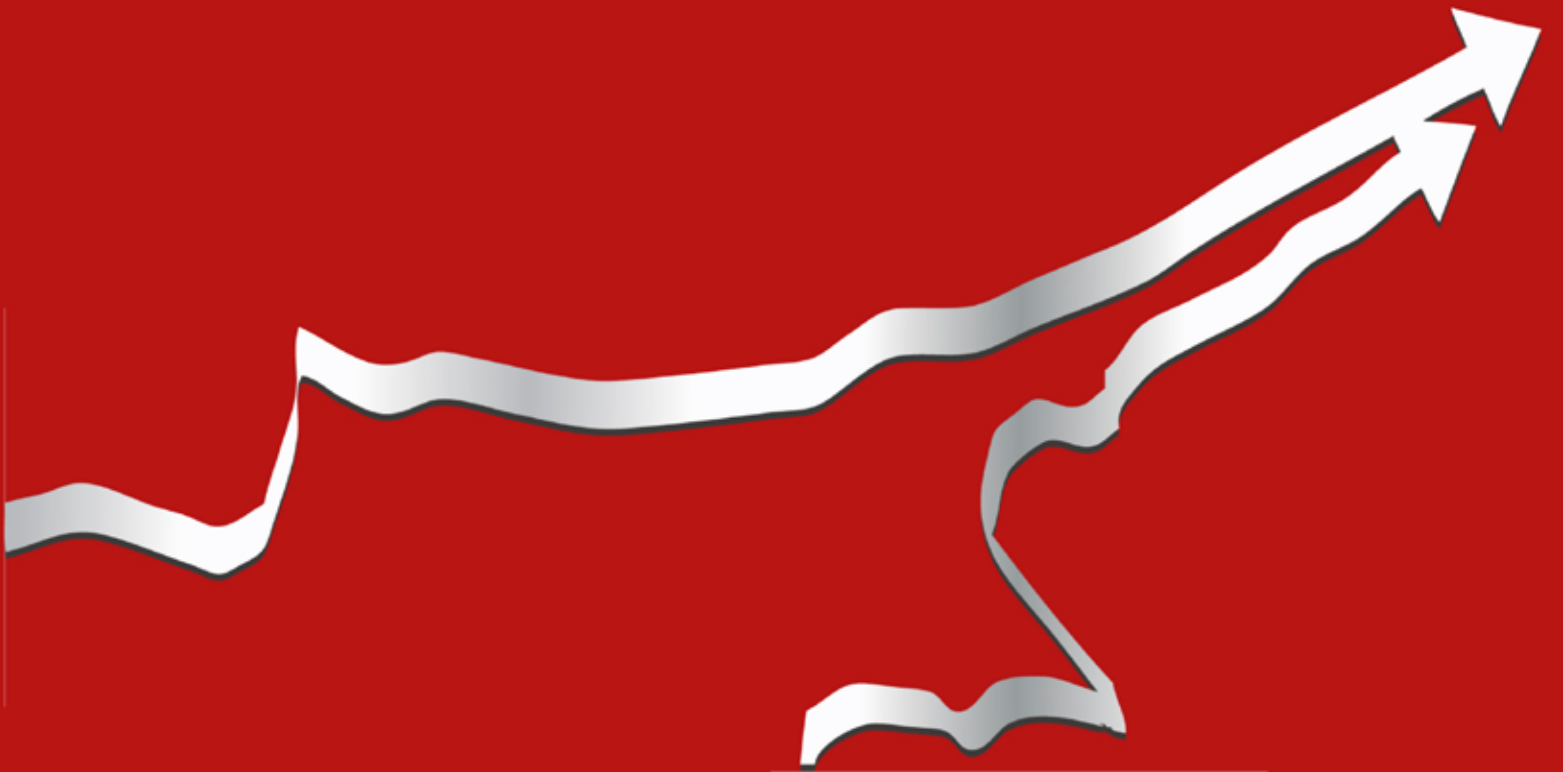
T 0392 650 29 00
E sales@ozyalcinconstruction.com

M 0548 850 29 00
W ozyalcinconstruction.com

K~Pet

KIBRIS`IN ENERJİSİ

*Sadece bir ev değil, yepyeni
bir yaşama kucak açmaya hazır olun.*

Gönyeli Yaşam Sitesi

Gönyeli'de bilinen, değişmeyen Hacı Ali kalitesinde yepyeni bir yaşam alanı doğuyor! Geç kalmayın!...

100 m2
Dükkanlar

64,000 Stg.

91 m2 Daireler

2 + 1 Daire

54,000 Stg.

132 m2 Daireler

3 + 1 Daire

65,000 Stg.

10,000 Stg. Peşinat ve
ayda sadece 200 Stg taksitle

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenişehir / Lefkoşa Tel: 228 06 82 - 227 02 23 / Cep Tel: 0533 853 15 44

www.hacialihomes.com

HASAN UZUN PETROL

OTO YIKAMA & MARKET

kaliteli hizmet ve gülerüz...

Open
7/24

Alsancak - Girne
Tel: 0392 822 35 35
0392 822 25 22
Fax: 0392 822 25 05

CYS|solar

HIGH QUALITY

MADE IN GERMANY

CYS|group

444 0 297

www.cyprus-solar.com

Sahibi:
Kıbrıs Türk Ticaret
Odası (a)
Turgay DENİZ

**Genel Yayın
Yönetmeni**
Deniz GÜRÇÖZE

**Reklam,Pazarlama ve İletişim
Nöbber GÜRTAY**
Grafik Tasarım Yönetmeni
Nazire BÜYÜKOĞLU

Reklam Tasarımı
Safiye ÖZYÜREKLİLER
Buğra ÖZTÜRK
Röportaj
Su ÜÇÜZ

**Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Merkez İletişim**
Adres: 90 Bedrettin Demirel Caddesi Lefkoşa
Tel: +90 (392) 228 37 60, +90(392) 228 36 45
Fax: +90 (392) 227 07 82
E-Posta: ktto@ktto.net

Mesarya Ajans İletişim
Adres:1.Sok.No:41, Taşkınköy
Tel: 0 392 225 65 95 - 0548 855 00 41
E-mail: mesarya.ajans@gmail.com
Baskı: Comment Grafik - Matbaacılık

[KTTO_TCCC](https://www.twitter.com/KTTO_TCCC)

[Kıbrıs Türk Ticaret Odası](https://www.facebook.com/KibrisTurkTicaretOdasi)

[Kıbrıs-türk-ticaret-odasi-ktto-tccc](https://www.linkedin.com/company/kibris-turk-ticaret-odasi-ktto-tccc)